

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

ROK III 1 SIER 1952 1952
Nr. 30 (65)

Tylko do użytku służbowego

SPIS RZECZY

ważniejsze informacje /

		<u>str.</u>
I. POLITYKA GOSPODARCZA		
Związek Radziecki	Wykonanie planu na II kwartał 1952 r.	1
Chińska Rep.Ludowa	Dwa lata reformy rolnej	5
Czechosłowacja	Rozwój handlu zagranicznego	7
Niemiecka Rep.Demokratyczna	Targi Lipskie w 1952 r.	9
Rumuńska Rep.Ludowa	Rozwój przemysłu ciężkiego	11
Węgierska Rep.Ludowa	Uprzemysłowienie kraju	13
Francja	Sytuacja gospodarcza	15
Holandia	Sytuacja gospodarcza	22
Szwecja	Sytuacja gospodarcza	24
Wielka Brytania	Sytuacja gospodarcza	28
Włochy	Sytuacja gospodarcza	33
Australia	Sytuacja gospodarcza	37
Iran	Sytuacja gospodarcza	40
Japonia	Sytuacja gospodarcza	42
Kanada	Sytuacja gospodarcza	47
Meksyk	Sytuacja gospodarcza	50
Stany Zjednoczone A.P.	Sytuacja gospodarcza	52
II. UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE		61
III. REGULACJE OBROTU HANDLOWYCH		67
IV. CŁA		73

Redakcja i administracja:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 8-98-90

Kraje obozu pokoju

ZWIAZEK SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RAD

Wykonanie planu na II kwartał 1952 r.

Centralny Urząd Statystyczny przy Radzie Ministrów ZSRR opublikował dane, dotyczące wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej Związku Radzieckiego w II kwartale 1952 r. Wynika z tych danych, że przemysł wykonał swój kwartalny plan /produkcja brutto/ w 102%. W najważniejszych gałęziach przemysłowych plan kwartalny został wykonany w sposób następujący:

	%
huty żelaza	103
przemysł metali nieżelaznych	104
przemysł węglowy	100,8
przemysł naftowy	103
elektrownie	100,9
przemysł chemiczny	102
przemysł elektrotechniczny	104
przemysł budowy maszyn ciężkich	99,9
przemysł samochodowy i traktorowy	102
budowa obrabiarek	102
budowa maszyn i aparatów	103,3
przemysł maszyn budowlanych	105
przemysł materiałów budowlanych	100
budowa maszyn rolniczych	96
przemysł lekki	102

Produkcja brutto całego przemysłu była w II kwartale o 11% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Wydaźność pracy robotników w przemyśle zwiększyła się we wspomnianym okresie o 6%. Zadania postawione w II kwartale 1952 r. w odniesieniu do obniżenia kosztów własnych produkcji wyrobów przemysłowych zostały przekroczone.

Kołochozy, sowchozy oraz stacje maszynowo-traktorowe wykonały w tym roku siewy wiosenne w krótszym czasie i na o wiele wyższym poziomie technicznym. Powierzchnia zasiewów najbardziej wartościowego zboża - pszenicy - została w porównaniu z rokiem ubiegłym poważnie zwiększona. Zwiększona została również powierzchnia uprawy bawełny, buraków cukrowych i innych roślin przemysłowych - technicznych.

Dalsze postępy poczyniła hodowla bydła w kołochozach i sowchozach. Pogłowie bydła w kołochozach było w końcu II kwartału o 7-17% wyższe niż w analogicznym okresie 1951 r. Wzrost ten w kołochozach kształtował się w sposób następujący:

	w %
bydło rogате	8
w tym krowy	14
nierogacizna	17
owce i kozy	10
konie	7
drób	28

Przeprowadzona w dniu 1 kwietnia na podstawie uchwały rządu radzieckiego i K.C. W.K.P./b/ piąta zniżka państwowych cen detalicznych towarów powszechnego użytku i artykułów spożywczych spowodowała znaczne zwiększenie obrotów towarowych w handlu państwowym i spółdzielczym. Przeciętnie sprzedano o 11% towarów więcej niż w II kwartale 1951 r. Z pośród artykułów żywnościowych największej zniżce uległ zbył następujących towarów:

	%
ser	41
cukier	28
wyroby cukiernicze	24
masło i inne tłuszcze	22

W odniesieniu do wyrobów przemysłowych obroty niektórych towarów kształtowały się w sposób następujący:

	%
rowery	77
maszyny do szycia	34
radioodbiorniki	33
aparaty fotograficzne	31

Przebieg żniw

Coraz więcej rejonów ZSRR kończy żniwa. W urodzajnych dolinach Gruzji, na bezkresnych stepach Kubania, Kraju Stawropolskiego, Krymu, południowych obwodów Ukrainy, pracuje bez wytchnienia tysiące kombajnów. Z wielu rejonów nadchodzi wiadomości o bogatych urodzajach. Świadczą o tym również pierwsze omłoty.

Najwyższe omłoty daje pszenica ozima - główna uprawa rolnicza Ukrainy.

Liczne kołchozy obwodu chersońskiego zbierają na wielkich obszarach po 30-35 kwintali najlepszego ziarna z każdego hektara. Plony w kołchozie im. Budiennego /rejon iwanowski/ sięgają 40 q z ha. Przodujące kołchozy rejonów czaplińskiego i kachowskiego uzyskują na poszczególnych działkach po 45-50 q z ha. Bogaty plon zbierają również kołchozy w innych obwodach.

Cechą charakterystyczną tegorocznego sprzętu zbóż w ZSRR jest wysoki poziom mechanizacji podstawowych prac rolnych.

W latach 1949-51 wieś kołchozowa otrzymała 128.000 kombajnów, w tej liczbie 64.000 kombajnów samobieżnych. W r.ub. uprzętnięto przy pomocy kombajnów ponad 60% ogólnego areału zbóż. W związku z dalszym zwiększeniem się parku kombajnowego w roku bieżącym uprzętnie się przy pomocy kombajnów około 75% zasiewów zbóż. Liczby te świadczą, że w ZSRR kombajn stał się najważniejszą maszyną podczas akcji żniwno-omłotowej, a kombajner - najważniejszym pracownikiem w tym okresie robót polnych.

Jednocześnie w setkach kołchozów całkowicie zmechanizowano klepiska. Również sortowanie i ładowanie zboża na samochody wykonują maszyny.

Poczynając od pierwszych dni sprzętu, kołchozy rozpoczęły dostawę zboża dla państwa. Rozwija się współzawodnictwo o przedterminowe dostawy przodujące; kołchozy odstawiają zboże do elewatorów w ciągu całej doby.

Maszyna do budowy linii wysokiego napięcia

Załoga leningradzkiej Fabryki Doświadczalnej Mechanizacji Budownictwa Energetycznego zajęta jest obecnie konstruowaniem maszyny, która będzie budować linie wysokiego napięcia na dużych przestrzeniach.

Nowa maszyna wykonuje 18 operacji, które dotychczas wymagały nakładu pracy: kopie ona prostokątny dół dla fundamentu; przy pomocy teleskopowej wysięgnicy, wydłużającej się na odległość 27 metrów, łatwo podnosi i ustawia metalową konstrukcję masztu, umacnia ją; przeprowadza montaż izolatorów i przewodów. Nowa maszyna jest samobieżna, zaopatrzona jest ona w gąsienice, dzięki czemu można się poruszać po błotnistym terenie.

Maszyna ta ma bardzo prostą konstrukcję i wysoką wydajność. Zastępuje ona pracę około 300 ludzi i może przeciągać linię wysokiego napięcia na przestrzeni 10 kilometrów w ciągu doby.

ALBAŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Mechanizacja górnictwa

W toku realizacji planu pięcioletniego /1951-1955/ wzrosła znacznie produkcja górnicza Albańskiej Republiki Ludowej. W chwili obecnej postępuje już na wielką skalę mechanizacja wszelkich prac. Przy końcu planu pięcioletniego mają być całkowicie zmechanizowane prace wydobywcze oraz transport.

Dzięki wielokrotnemu w porównaniu z rokiem 1950 wzrostowi produkcji energii elektrycznej w kopalniach zastosowane będą wielkie ilości elektrycznych kompresorów, wyciągów i wielu innych maszyn. W kombinacie naftowym im. Stalina pracują już najnowsze maszyny radzieckie. Wzrost importu urządzeń przemysłowych i obrabiarek ze Związku Radzieckiego i państw

demokracji ludowej pozwoli na dalsze zwiększenie produkcji górniczej. Przy wydobywaniu bitumu /por. "W.H.Z" 26/61/ zastosowano nowe maszyny do czyszczenia wydobywanego surowca. W wielkich zakładach górniczych Ronbik wprowadzono nowe maszyny mające na celu zwiększenie wydobywania miedzi, w kopalniach zaś węgla brunatnego zastosowano specjalne piły do cięcia węgla. Również i na innych odcinkach produkcji górniczej dzięki mechanizacji zwiększono znacznie produkcję oraz ułatwiono pracę górników. Zawdzięczając tym wszystkim czynnikom wydajność pracy wzrosła w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 w przemyśle naftowym - o 41%, przy wydobywaniu bitumu - o 87%, miedzi - o 120%, chromu - o 42%, węgla - o 157%. W znacznym stopniu zostaną również obniżone koszty własne produkcji.

Budowa fabryki garbników

W południowej Albanii przystąpiono do budowy fabryki ekstraktów taninowych w mieście Vlora. Zdolność produkcyjna tego zakładu wyniesie 1.000 ton rocznie. Oznacza to, że fabryka ta będzie w stanie pokryć zapotrzebowanie całego przemysłu skórzanego Albanii na garbniki. Dotychczas Albania była uzależniona pod tym względem od importu.

BUŁGARSKA REPUBLIKA LUDOWA

Rozwój przemysłu chemicznego

Przed wojną Bułgaria nie posiadała właściwie krajowego przemysłu chemicznego i próby stworzenia jego napotykały na opór monopolistycznych firm zagranicznych /"I.G.Ferbenindustrie" i belgijskiej "Solway"/. Zgoda niemieckich magnatów na dostarczenie urządzeń dla fabryki chemicznej, której roczna zdolność produkcyjna wynosiłaby 4.000 ton kwasu siarczowego i 5.000 ton siarczanu miedzi, była tylko manewrem mającym na celu ograbienie narodu bułgarskiego. Pomimo wpłacenia dużej zaliczki w dewizach i koncentratów ołowianych Bułgaria nie otrzymała należnych jej urządzeń.

Bułgaria kapitalistyczna stosowała w bardzo małym stopniu nawozy sztuczne, a tę niewielką ich ilość, którą zużywało rolnictwo dostarczały Niemcy, przy czym monopolistą tych dostaw była firma "I.G.Farbenindustrie".

Z chwilą wprowadzenia ustroju demokracji ludowej, przy braterskiej pomocy Związku Radzieckiego mającej decydujące znaczenie dla całej gospodarki bułgarskiej stworzone zostały warunki dla pomyślnego rozwoju przemysłu chemicznego.

Pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej /1949-1953/ przewiduje szybki wzrost produkcji chemicznej w wyniku budowy nowych oraz przebudowy starych przedsiębiorstw tej gałęzi przemysłu.

/i rozbudowy

W ostatnich latach przebudowano na zasadach nowoczesnej techniki istniejące przed tym nieliczne zakłady przemysłowe

produkujące farby i lakiery, oleje mineralne itd. oraz wybudowano i uruchomiono inne przedsiębiorstwa chemiczne w tym fabryki karbidu, ultramaryny, kwasu siarkowego, nikotyny i zakłady suchej destylacji drewna. W roku 1951 ukończono przedterminowo gigant pierwszego planu pięcioletniego, kombinat chemiczny im. Stalina, który będzie dostarczał Bułgarii 70.000 ton nawozów sztucznych rocznie. Uruchomienie tego kombinatu ma olbrzymie znaczenie dla rozwoju rolnictwa krajowego. Produkcja jego użyźni co najmniej 1 mln ha ziemi uprawnej, co umożliwi 2 a nawet 3-krotne podniesienie plonów. Prócz saletry amoniakalnej nowa fabryka będzie produkować kwas azotowy, amoniak płynny i inne chemikalia.

Plan gospodarczy na rok 1952 przewiduje ukończenie budowy i uruchomienie fabryki celulozy, fabryki ekstraktu garbnikowego, kalafonii i karbidu.

W trakcie budowy znajdują się zakłady chemiczne, które będą produkowały sodę zwykłą, kaustyczną itp. Przy należyтым wykorzystaniu wielkich złóż bogactw naturalnych /pokłady soli i i wapna/ zapewni się dalszy rozwój przemysłu: chemicznemu, szklanemu, włókienniczemu, mydlarskiemu, mleczarskiemu, celulozowemu, hutniczemu i innym. Z chwilą uruchomienia fabryki sody, przy końcu 1953 r. zostanie pokryte nie tylko zapotrzebowanie wewnętrzne, lecz Bułgaria stanie się nadto poważnym eksporterem sody.

Budowa wielkich zakładów chemicznych w Bułgarii realizowaną jest przy wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego. Udzielił on długoterminowego kredytu na zakup urządzeń dla kombinatu chemicznego, fabryk sody, celulozy i innych. Budowy tych przedsiębiorstw i montażu instalacji dokonuje się przy pomocy radzieckich specjalistów i stosując metody radzieckich przodowników pracy. Dotyczy to również produkcji.

O poważnych sukcesach bułgarskiego przemysłu chemicznego świadczą następujące dane: ogólna produkcja chemikaliów wzrosła w roku 1951 2,2 razy w porównaniu z rokiem 1948 i o 26,9% przekroczyła poziom produkcji w roku 1950. Farb i lakierów wyprodukowano w roku 1951 3,5-krotnie więcej niż w roku 1948, karbidu 3-krotnie, kwasu solnego 3-krotnie, barwników anilinowych - 20-krotnie itd. W roku 1952 przewiduje się zwiększenie produkcji przemysłu chemicznego o 80% w porównaniu do roku 1951. Posiadan przez Bułgarię bazy surowcowe są pomyślnym czynnikiem dalszego rozwoju przemysłu chemicznego i przekształcenia go w jedną z przodujących gałęzi gospodarki narodowej.

CHINSKA REPUBLIKA LUDOWA

Dwa lata reformy rolnej

Zaledwie dwa lata upłynęły od chwili kiedy Centralny Rząd Ludowy ogłosił "Ustawę o reformie rolnej w Chińskiej Republice Ludowej".

W większości rejonów kraju reforma została już przeprowadzona. W Chinach Wschodnich zrealizowano ją na obszarach zamieszkałych w przeszło 90% przez ludność wiejską. Reforma objęła tam ponad 100 milionów chłopów. W toku tej olbrzymiej kampanii skonfiskowano ponad 100 milionów mu /mu równa się 1/16 hektara/ gruntów, które rozdano 60 milionom chłopów bezrolnym i małorolnym.

Olbrzymie przemiany w strukturze agrarnej nastąpiły również w Chinach południowych. Objęły one rejony zamieszkałe przez 119-milionową ludność chłopską. W całych Chinach środkowo-południowych chłopci bezrolni i małorolni otrzymali ogółem 130 milionów mu ziemi obszarniczej.

Reforma rolna na południowym zachodzie kraju objęła ponad 80% całej ludności wiejskiej. Chłopom małorolnym, bezrolnym i fernalom rozdano tu 80% ziemi obszarniczej.

Tak się przedstawiają dane liczbowe, ilustrujące olbrzymie przemiany na wsi chińskiej. Mówią one, że feudalny system użytkowania ziemi otrzymał miazdzący cios, że klasa feudałów-obszarników została rozgromiona.

W szybkim tempie zmienia się oblicze wsi chińskiej. Chłopi, którzy otrzymali ziemię i narzędzia produkcji, dają dowody niebywałego entuzjazmu produkcyjnego. Na wsi rozwija się szeroko patriotyczne współzawodnictwo. W roku bieżącym zebrano obfite plony pszenicy, które przekroczyły w różnych rejonach o 25 - 100% zbiory ubiegłego roku; w niektórych miejscowościach osiągnęły one niebywałą wysokość - 500 czyn /1 czyn = 0,6 kg/ z 1 mu.

W prowincji Fubien w Chinach Wschodnich zebrano 35.000 ton trzeciny cukrowej, co stanowi półtora raz wyższy zbiór niż w roku 1949.

W jednym z najważniejszych rejonów produkujących herbatę, w prowincjach Ańchoj i Czcęcsjan wiosenne zbiory przekroczyły poziom ubiegłego roku o 30%.

Koszty własne produkcji herbaty w rejonie Pińszuj prowincji Czcęcsjan spadły w porównaniu z rokiem ubiegłym o 20 - 30%.

Wszystkie te osiągnięcia są rezultatem reformy rolnej i troski rządu ludowego o rozwój rolnictwa. Tak np. w Chinach centralno-południowych udzielono gospodarstwom chłopskim i organizacjom rolniczym w ciągu I półrocza bieżącego roku kredytów na ogólną sumę ponad 955 mlrd juanów. 395 mlrd juanów wydał rząd na urządzenia nawadniające w tym rejonie, na zalesienie - 69 mlrd juanów ponad 6 mlrd juanów na podniesienie hodowli bydła i 602 mlrd na nasiona, narzędzia rolnicze i walkę ze szkodnikami.

Ponowna zniżka cen

W marcu i kwietniu 1952 r. rząd i spółdzielcze organizacje zapowiedziały nową obniżkę cen artykułów powszechnego użytku. Zniżka ta wynosi przeciętnie 8%, przy czym w zakresie niektórych artykułów dochodzi do 40%. W samym Szanghaju obni-

zono ceny przeszło 10.000 artykułów, w Pekinie - około 4.000, w Hankou i w Chinach Środkowo-Południowych przeszło 3.000 towarów, w północno-zachodnich Chinach - przeszło 600 w Chinach południowo-zachodnich - około 1.500.

Ta obniżka jest już drugą z rzędu w ciągu roku. Ostatnia miała miejsce w okresie między sierpniem a październikiem 1951r. Dotyczyła ona cen soli, olejów jadalnych, cukru, węgla, ropy naftowej, gazoliny, płyt stalowych i cynkowych oraz rur żelaznych.

Obniżka cen towarów wprowadzona w sklepach państwowych i spółdzielczych organizacji handlowych spowodowała w następstwie spadek cen w prywatnych firmach handlowych.

Obecna obniżka cen towarów w Chinach Ludowych ilustruje nie tylko wspaniały rozwój gospodarki chińskiej w nowym ustroju demokratycznym, lecz również sukces ruchu ogólnonarodowego zwalczającego przekupstwo, marnotrawstwo i biurokratyzm. Obecnie państwowe przedsiębiorstwa handlowe są kierowane przez jednostki uświadomione pod względem politycznym i wykwalifikowane zawodowo, pragnące pracować jedynie dla dobra kraju.

Podobna akcja w handlu prywatnym zwalczająca łapownictwo, oszukiwanie urzędów skarbowych przez podatników, kradzieże mienia państwowego i nielegalne zdobywanie informacji gospodarczych dla celów spekulacyjnych / daje również dodatnie wyniki.

Przedsiębiorstwa prywatne pozbawione nielegalnych źródeł zysków, starają się obecnie o wyższym poziomie pracy.

Podwyżka płac w Chinach Północnych wynosiła w czerwcu r. 1951 260% w porównaniu z marcem r. 1948, a siła nabywcza ludu chińskiego w r. 1951 była o 22% wyższa niż w r. 1950, przy czym wzrasta ona nadal w roku bieżącym. Aktualne sprawozdania państwowych i spółdzielczych hurtowni artykułów spożywczych wykazują zwyżkę obrotów dziennych od 20% do 200%.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Rozwój handlu zagranicznego

Wzrastająca czechosłowacka produkcja przemysłowa - szczególnie zaś przemysłu ciężkiego - oraz wynikający z tego wzrost stopy życiowej określają perspektywy dla czechosłowackiego handlu zagranicznego. Czechosłowacja staje się coraz bardziej poważnym partnerem handlowym w szczególności dla krajów obozu pokoju.

Dzięki wykonaniu z nadwyżką zadań produkcyjnych przewidzianych na pierwsze dwa lata planu pięcioletniego, plan na okres lat 1951-1953 mógł być w takim stopniu rozszerzony, że produkcja w r. 1953 będzie większa o 98% od produkcji z r. 1948, przy czym produkcja przemysłu ciężkiego wzrośnie 2,3 raza.

Szczególnie wielki wzrost produkcji nastąpi w zakresie budowy ciężkich maszyn. Przekroczy on najwyższą produkcję

przedwojenną czterokrotnie. Już w tym roku udział ciężkiego przemysłu w całej produkcji przemysłowej CSR wyniesie 55%.

Wszechstronny i szybki wzrost produkcji stwarza podstawy do ogólnego wzrostu stopy życiowej ludności. Ogólna konsumpcja ludności wzrosła w r. 1953 o 49% w porównaniu z r. 1948.

Odpowiednio do rozwoju gospodarki czechosłowackiej zmienia się również struktura handlu zagranicznego. W stosunku do globalnego importu wzrost wykazał przede wszystkim import surowców dla przemysłu ciężkiego, przemysłu maszynowego i spożywczego, jeśli chodzi o eksport - wzrasta ciągle wywóz wytworów przemysłu ciężkiego. W stosunku do okresu przedwojennego wzrósł przykładowo znacznie import rudy żelaznej, metali nieżelaznych, maszyn, mięsa, pszenicy itd, spadł natomiast import surowców przeznaczonych dla przemysłu lekkiego. Spadł również udział artykułów przemysłu lekkiego w ogólnym eksporcie czechosłowackim. Podczas gdy w r. 1937 udział tekstyliów w ogólnym eksporcie wyniósł 25%, dziś odsetek ten wynosi około 10%. Jeśli chodzi natomiast o procentowy udział w eksporcie wytworów przemysłu maszynowego i hutniczego to wzrósł on z 25% w r. 1937 do 50% w chwili obecnej.

Największą wymianę towarową prowadzi Czechosłowacja z krajami obozu pokoju. Podczas gdy udział państw obozu pokoju w handlu zagranicznym Czechosłowacji wyniósł w latach 1946/47 tylko 15%, w chwili obecnej odsetek ten wynosi 60%. Według danych Europejskiej Komisji Gospodarczej O.N.Z. /wszystkie dane podajemy za "Die Wirtschaft /, wymiana towarowa Czechosłowacji z Polską, Węgrami, Rumunią i Bułgarią wzrosła w cenach porównywalnych z $\text{\$}$ 123 mln w r. 1936 na $\text{\$}$ 399 mln w r. 1949, obrót zaś wszystkich tych krajów z ZSRR wzrósł z $\text{\$}$ 14 mln w r. 1938 za $\text{\$}$ 544 mln w r. 1949. Jeśli przyjmiemy z kolei r. 1949 za 100, to obrót Czechosłowacji z ZSRR, europejskimi krajami demokracji ludowej i Chinami Ludowymi wyniósł w r. 1950 - 111, zaś w r. 1951 wzrósł do 152.

Zawarty w dniu 5 kwietnia br. układ między Czechosłowacją a Związkiem Radzieckim, pozwoli na obustronne zwiększenie wymiany towarowej między tymi dwoma krajami w r. 1952 o 25% w porównaniu z rokiem 1951. Czechosłowacja zawarła również szereg układów handlowych z innymi krajami obozu pokoju m.in. podpisano przy końcu 1951 r. długoterminową umowę z N.R.D., w wyniku której handel między tymi krajami wzrósł już w r. 1951 o 1/3 w porównaniu z r. 1950.

W przeciwieństwie do ożywionych stosunków handlowych z krajami obozu pokoju kształtuje się wymiana towarowa z zachodem. Pod presją amerykańską, zmarshallizowane kraje europejskie ograniczają wszelkimi sposobami swój handel z CSR. Jeśli przyjmiemy rok 1938 za 100, to w r. 1949 eksport krajów zachodnio-europejskich do europejskich krajów obozu pokoju wyniósł 72, w roku zaś 1950 - 63. Wskaźnik ten w r. 1951 kształtował się jeszcze bardziej niekorzystnie. Jeśli chodzi natomiast o wymianę towarową między państwami kapitalistycznymi a Czechosłowacją, to zmniejszyła się ona obecnie w porównaniu z r. 1938 o 32%. Fakt jednak istnienia handlu między Zachodnią Europą a CSR mimo wielkich trudności, wywoływanych polityką amerykańską, świadczy o tym że wysokojakościowe wyroby czechosłowackie są potrzebne krajom kapitalistycznym.

Wartość wymiany towarowej między CSR a Francją wyniosła jeszcze w r. 1949 - 2,75 mld Kcs. Przedmiotem handlu były surowce, półfabrykaty, towary gotowe, artykuły żywnościowe, napoje itd.

Ta korzystna wymiana dla obu stron została jednak na skutek nacisku monopolii amerykańskich zredukowana do tego stopnia, że w r. 1951 wymiana między tymi dwoma krajami stanowiła jedynie 53% obrotu w porównaniu z 1949 r. Również z Włochami CSR utrzymywała przed wojną bardzo ożywione stosunki handlowe. Po wojnie największa wartość wymiany towarowej w wysokości 2,5 mld Kcs została osiągnięta w r. 1947. Obrót towarowy z Belgią wyniósł w r. 1947 - 3,15 mld Kcs.

Handel austriacko-czechosłowacki ma tak kolosalne znaczenie dla Austrii, że mimo najróżnorodniejszych trudności prowadzony jest on jeszcze w dość dużym zakresie. Wartość jego wyniosła w 1949 r. 2,81 mld koron czeskich w r. zaś 1951- 3 mld Kcs.

Na Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie zawarty został kontrakt o wymianie towarowej z Wielką Brytanią w wysokości £ 10 mln. W Moskwie CSR zawarła ponadto dodatkowe umowy z innymi państwami kapitalistycznymi na łączną sumę 2,5 mld Kcs.

CSR prowadzi również bardzo ożywione transakcje handlowe z krajami południowo-wschodniej Azji. Kraje te są szczególnie zainteresowane w rozbudowie własnego przemysłu. CSR w zamian za surowce i artykuły żywnościowe wysyła tym krajom za cofanym gospodarczo maszyny i urządzenia przemysłowe, które montowane są na miejscu przez specjalistów czechosłowackich. Dla przykładu podajemy, że w r. 1949 CSR wysłała do Indii pełne wyposażenia cukrowni o dziennej wydajności 1.000 t, w r. zaś 1950 wyposażenie dla drugiej cukrowni o dziennej wydajności 500 ton. W Argentynie budowa jest w chwili obecnej przez Czechosłowację największa gorzelnia świata.

Te doskonałe wyniki nie oznaczają bynajmniej kresu możliwości czechosłowackiego handlu zagranicznego.

Na Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie przewodniczący delegacji czechosłowackiej Dr O. Pohl oświadczył: "Jeśli zostaną stworzone normalne warunki wymiany międzynarodowej, wartość wymiany towarowej z krajami kapitalistycznymi może w ciągu najbliższych 2 lub 3 lat wynieść 3,5-4 mld rubli /40-50 mld Kcs/.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Targi Lipskie w 1952 r.

W okresie od 7 do 17 września br. odbędą się w Lipsku Targi jesienne.

Od dawna już Targi Lipskie odgrywały poważną rolę w umocnieniu międzynarodowych stosunków handlowych, oraz stanowiły centrum wymiany towarowej. Uczestnicy Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie, postanowili przeto, aby

rozpoczęte w Moskwie transakcje mogły być kontynuowane w Lipsku i tym samym mogłyby przyczynić się do rozbudowania wymiany handlowej między Wschodem a Zachodem. W związku z tym utworzony w Moskwie Komitet Popierania Rozwoju Handlu Międzynarodowego odbędzie swe następne posiedzenie w Lipsku. Poważne oferty, poczynione przez Związek Radziecki, Chiny i kraje demokracji ludowej w Moskwie, otwierają wielkie perspektywy przed Targami Lipskimi w dziedzinie zawierania układów handlowych. Jesienne Targi w Lipsku stwarzają szczególnie duże możliwości dla kupców zachodnio-niemieckich rozszerzenia handlu z Niemiecką Republiką Demokratyczną i krajami demokracji ludowej. Już dziś wielu kupców zachodnio-niemieckich zgłosiło swój udział w Targach. Oczekuje się, że w tym roku rozmowy na temat handlu Wschód - Zachód będą miały niespotykany dotychczas zasięg.

Same Targi obejmują następujące branże: motory, pompy, kompresory, armatury, technika cieplna, maszyny włókiennicze, pojazdy, maszyny budowlane, urządzenia sanitarne, narzędzia, przyrządy pomiarowe i kontrolne, ciężkie maszyny, wyroby z żelaza łanego i kutego, wyposażenia dla górnictwa i przemysłu ciężkiego, elektrotechnika, radiotechnika, maszyny do obróbki drewna, kino i fotooptyka, mechanika precyzyjna, przyrządy lekarskie, chemia, maszyny dla przemysłu spożywczego, obrabiarki, maszyny biurowe, lokomotywy, wagony, dźwigi itp.

Organizatorzy Targów włożyli wiele wysiłku w organizację służby informacyjnej. Dzięki dwóm specjalnym czasopismom "Leipziger Messe" i "Leipziger Messeinformationen", które w okresie Targów ukażą się w wielu językach, cała zagranica zostanie poinformowana o produkcji i możliwościach eksportowych N.R.D. W najważniejszych dziełach N.R.D. i zagranicznych ukażą się również artykuły propagujące Targi Lipskie.

Z każdym dniem wzrasta ilość uczestników i wystawców. Według ostatnich informacji będzie reprezentowanych 8.000 wystawców krajowych i od 2.000 do 3.000 firm zagranicznych.

Dotychczas 15 krajów zagranicznych zgłosiło swój udział w Targach. Związek Radziecki wystawi swoje eksponaty w hali V. Chiny powiększą dwukrotnie swą powierzchnię wystawową w hali X. W tej samej hali wystawi swoje wytwory CSR, Rumunia, Bułgaria, Albania i Korea. Węgry i Polska wystawiają w hali VIII. Ogólna powierzchnia wystawowa krajów demokracji ludowej będzie w tym roku podwojona. Wśród innych wystawców znajdzie się również Francja, Włochy, Holandia, Szwajcaria, Austria i Marokko. Większa część tych państw jest reprezentowana również na międzynarodowej wystawie książki w Hansa - Hans. W wystawie tej uczestniczy także Wielka Brytania.

O rozmiarach tegorocznych Targów świadczy również fakt, że dotychczasowa powierzchnia hal, wynosząca 75.000 m² oraz powierzchnia wystawowa na otwartej przestrzeni wynosząca 25.000 m², jest już obecnie nie wystarczająca.

Według dotychczasowych danych na Targach będzie szczególnie bogato reprezentowana produkcja N.R.D. Np. VEB Zeiss oprócz wielu nowości z zakresu optyki wystawi najnowocześ-

niejszy mikroskop elektronowy. VVB LOWA wystawia na większej niż dotychczas powierzchni lokomotywy o napędzie parowym i motorowy jak również maszyny do walcowania ulic. VVB TEXTIMA i NAGEMA wystawiają nowe maszyny oraz ulepszone fabrykaty produkcji seryjnej. Unruh & Liebig, którzy wystawiali dotychczas 25 i 50 tonowe dźwigi kolejowe, wystawia w tym roku dźwigi 100 tonowe.

Na wystawie obejrzyć będzie można również maszyny ciężkiego przemysłu wyprodukowane w N.R.D.

Prywatny przemysł N.R.D. i rzemiosło wystawia przede wszystkim zabawki, instrumenty muzyczne, narzędzia precyzyjne i meble.

Dla wystawców zagranicznych rząd N.R.D. przygotowuje jak najdalej idące ułatwienia komunikacyjne i transportowe. Jak stwierdza "Die Wirtschaft" - Targi Lipskie spełnią bardzo ważną funkcję kształcącą. Przewiduje się mianowicie, iż 150.000 robotników N.R.D. zwiedzi te Targi. Pozwoli to im na zapoznanie się z szeregiem nowości technicznych, jak również będzie dla nich bodźcem do dalszego podnoszenia własnych umiejętności.

Po raz pierwszy w tym roku wystąpi na Targach F.D.J. która wystawi w specjalnym pawilonie prace klubu Młodych Techników.

Targi Lipskie w 1952 r. będą zatem stanowiły ogólny rzut oka na wielkie osiągnięcia produkcyjne niemieckich mas pracujących, niemieckiej inteligencji technicznej i uczonych, będące potężnym wkładem do umocnienia sił i dobrobytu N.R.D. Targi Lipskie będą również świadectwem, wielkiego postępu technicznego wszystkich gałęzi przemysłu N.R.D. - postępu, który nie byłby nigdy możliwy w kapitalistycznych Niemczech.

R U M U N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Rozwój przemysłu ciężkiego

W okresie realizacji swego pierwszego narodowego planu gospodarczego /1949 i 1950 r./, Rumuńska Republika Ludowa przystąpiła do budowy potężnego przemysłu ciężkiego, produkującego przede wszystkim maszyny i obrabiarki.

Reżim monarcho-faszystowski nie baczą na wielkie krajowe zasoby lignitu i węgla brunatnego, oceniane na miliardy ton, jak również na wielkie bogactwa w postaci węgla kamiennego i antracytu, uniemożliwiał w takim stopniu rozwój rumuńskiego górnictwa, że nie było ono w stanie zaspokoić i tak minimalnych potrzeb ludności.

W chwili obecnej wielki wpływ na znaczne zwiększenie wydobycia węgla ma mechanizacja procesów produkcyjnych, otwarcie nowych i uruchomienie starych, zaniedbanych w ciągu dzieścioleci kopalń, eksploatacja nowego zagłębia węglowego, wyposażenie kopalń w nowy sprzęt techniczny, jak również podniesienie stopy życiowej górników.

Już w r. 1948 wydobyto węgla znacznie więcej niż w kapitalistycznej Rumunii: w r. 1943, a w r. 1949 o 120%, w r. zaś 1950 o 132% więcej niż w r. 1948. Jednocześnie zmniejszała się z roku na rok jego cena.

Zgodnie z zaleceniami rumuńskiego planu pięcioletniego przemysł węglowy winien rozwijać się jeszcze w szybszym tempie. W r. 1955 ogólna wartość produkcji węgla wzrosła o 138% w porównaniu z 1950 r., wartość zaś inwestycji, wyniesie 25,9 mldr lej. Dane te świadczą o tym, w jak wielkim stopniu następuje rozwój przemysłu węglowego, w ramach realizacji planu pięcioletniego.

Z roku na rok osiąga Rumunia również coraz większe sukcesy na odcinku przemysłu naftowego. Mimo, iż przemysł ten poniósł bardzo znaczne straty podczas wojny, produkcja jego stale się powiększa. W toku realizacji planów za lata 1949 i 1950 stworzono bazę dla dalszego wzrostu produkcji nafty, rozszerzono ilość asortymentów oraz polepszano jakość produktów naftowych. W porównaniu z okresem poprzedzającym nacjonalizację tego przemysłu, wydobywanie nafty wzrosło o 140% osiągając w r. 1950 113% stanu z r. 1949. Sukcesy te osiągnięto na skutek zastosowania nowoczesnych metod wiercenia oraz dzięki pracom doświadczalnym i nowym poszukiwaniom, które dały w rezultacie odkrycie nowych złóż nafty /szczególnie w rejonie Mołdawii/. Poważny wpływ odegrało tu także zwiększenie kwalifikacji robotników. W ostatnim roku planu pięcioletniego wydobywanie nafty osiągnie cyfrę 10 mln t.

Rozwój przemysłu paliw wraz ze wzrostem takich gałęzi przemysłu jak wydobywanie rud metali żelaznych i nieżelaznych, stworzyło znakomite warunki dla rozwoju przemysłu hutniczego.

W okresie kapitalizmu, maksymalna produkcja metali żelaznych wynosiła w Rumunii: surowka 172.800 t. stal - 282.400 ton, walcówka - 300.900 ton. Taki stan produkcji nie nadążał zupełnie za szybkim rozwojem gospodarki rumuńskiej po wyzwoleniu.

Rumuńska klasa robotnicza potrafiła jednak zmienić stary park maszynowy na nowy i rozszerzyć znacznie bazę produkcyjną. Już w r. 1948 produkcja metali żelaznych przewyższała stan przedwojenny i w r. 1950 wytop surowki był o 67% większy niż w r. 1948, wytop zaś stali - o 60%. W roku 1951, tj. w pierwszym roku planu pięcioletniego, wzmożone zostały jeszcze bardziej wysiłki w celu dalszego rozszerzenia produkcji metali żelaznych.

Dzięki zbudowaniu kombinatu hutniczego i wielu innych zakładów, ogólna wartość produkcji metali żelaznych wyniesie w r. 1955 - 243% stanu z r. 1950, wartość natomiast inwestycji wyniesie 86,2 mldr lej.

Nie zważając na trudności techniczne, Rumunii udało się przy wydatnej pomocy Związku Radzieckiego stworzyć własny przemysł budowy maszyn, który bez ustanku wzrasta. W chwili obecnej fabryka "Sovromtraktor" w mieście Stalin produkuje najnowsze traktory, które dotychczas nie były zupełnie wytwarzane w Rumunii. Obrabiarki, dynamomaszyny, kombajny, panewki, motory elektryczne i transformatory, silniki Diesla

oto tylko niektóre artykuły produkowane przez fabryki "Vulcan" "Imienia 23 Sierpnia", "Timpurinoi" w Bukareszcie, "Victoria" w Aradzie, "Steagul Rosu" w mieście Stalin, "Sovrommetal" w Resita i inne.

W samym tylko roku 1950 wyprodukowano 35 nowych typów maszyn dla przemysłu górniczego, naftowego, elektrotechnicznego, włókienniczego i innych.

Pięcioletni plan rozwoju gospodarki Rumuńskiej Republiki Ludowej /1951 - 1955/ stawia za jeden z najważniejszych celów wszechstronny rozwój przemysłu budowy maszyn. Przemysł ten winien w pierwszym rządzie dostarczyć wyposażenia dla produkcji nafty, dalej zaś wielkie ilości obrabiarek, sprzętu elektrotechnicznego, traktorów, maszyn rolniczych i sprzętu transportowego oraz budowlanego.

W celu wykonania tych wielkich zamierzeń wyasygnowano już sumę 51,2 mld lej. W szczególności kładziony jest nacisk na produkcję następujących nowych wytworów: specjalnych szybkoobrotowych tokarek, wrębiarek, samoporuszających się kombajnów, wagonów automatycznych itd.

Z tego względu zwiększona zostanie bardzo moc produkcyjna dotychczas istniejących przedsiębiorstw oraz stworzone zostaną nowe fabryki socjalistyczne: fabryka ciężkiego wyposażenia, fabryka łożysk i narzędzi, fabryka wyposażenia górniczego itd, oprócz tego, przewidziany przez plan pięcioletni wzrost wydajności pracy o 69% pozwoli na zwiększenie produkcji przemysłu budowy maszyn o 116% w porównaniu z r. 1950.

WĘGIERSKA REPUBLIKA LUDOWA

Uprzemysłowienie kraju

Węgierski 5-letni plan gospodarczy przewiduje uprzemysłowienie zaniedbanych gospodarczo rejonów. W mało znanych miejscowościach i wsiach powstają nowe ośrodki przemysłowe.

W komitacie Feier obok małej wioski Dunapentele powstaje pierwsze socjalistyczne miasto - Stalinvaros, gdzie buduje się największy w kraju kombinat hutniczy im. Stalina i inne zakłady przemysłowe.

Znaną jest już szeroko Inota, gdyż zbudowano tam jedną z najpotężniejszych elektrowni, która już produkuje energię elektryczną. W komitacie Borsod buduje się ogromna cegielnia, we wsi Kisvarda powstała huta produkująca surówkę, w Dendarzy - fabryka urządzeń kolejowych.

Na obszarze, który był zawsze rejonem rolniczym wybudowano obecnie nowe przedsiębiorstwa przemysłowe: pierwszą na Węgrzech fabrykę maszyn do kruszenia kamieni oraz urządzeń cegielnianych, fabrykę konstrukcji metalowych, fabrykę wag i narzędzi pomiarowych. W północnych Węgrzech w dawnym ośrodku klerykalnej reakcji Estargomie uruchomiono fabrykę obrabiarek. Fabryka ta niedawno rozpoczęła seryjną produkcję nowoczesnych frezarek. Na rolniczym zachodzie kraju wybudowano jedną z największych na Węgrzech fabryk konfekcji.

Ostatnio ukończono również jedną z największych budowl planu 5-letniego - fabrykę chemiczną "Tisamenti".

Ogółem po wykonaniu planu 5-letniego 33 miasteczka, wsie i osiedla zamieniają się w wielkie ośrodki przemysłowe.

Europejskie kraje kapitalistyczne

FRANCJA

Sytuacja gospodarcza

W uzupełnieniu naszych danych odnośnie do kształtowania się francuskiego handlu zagranicznego w czerwcu b.r. /patrz "WHZ" 28/63/ podajemy następujące dodatkowe informacje.

Zanotowana w maju b.r. silna redukcja francuskiej nadwyżki importowej okazała się jedynie zjawiskiem przejściowym. Pożownie w czerwcu b.r. bilans francuskiego handlu zagranicznego wykazał poważne saldo ujemne w wysokości 26,9 mlrd.fr. wobec 6,8 mlrd.fr. w maju i 24,3 mlrd. w kwietniu b.r. Ten znaczny wzrost deficytu spowodowany został w głównej mierze znaczną obniżką eksportu do własnych posiadłości zamorskich. Odbiło się to przede wszystkim na kształtowaniu się obrotów z właściwą zagranicą /mającymi główny wpływ na kształtowanie się bilansu płatniczego/, których saldo ujemne wzrosło do 39,3 mlrd.fr. wobec 31 mlrd.fr. w maju.

Oceniając te cyfry należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że francuski import z krajów OEEC, począwszy od lutego, poddany był bardzo ostrym ograniczeniom.

Niższe tabele ilustrują kształtowanie się francuskiego handlu zagranicznego w I półroczu 1952 r. w porównaniu z I i II półroczem 1951 r.

Łączne obroty w handlu z właściwą zagranicą i własnym obszarem kolonialnym

	Import	Eksport	Saldo
	/w mlrd.fr./		
1951 I półrocze ^{x/}	128,0	122,9	- 5,1
II półrocze ^{x/}	139,8	123,5	- 16,3
1952 I półrocze ^{x/}	148,9	120,9	- 28,0
styczeń	155,2	119,6	- 35,6
luty	177,9	127,9	- 50,0
marzec	144,2	119,8	- 24,4
kwiecień	147,9	123,6	- 24,3
maj	126,5	119,7	- 6,8
czerwiec	141,9	115,0	- 26,9

^{x/} przeliczona miesięczna

W tym handel z właściwą zagranicą

	Impotr	Eksport	Saldo
		/w mlrd.fr./	
1951 I półrocze ^{x/}	100,3 ^{x/}	84,4	- 18,9
II półrocze ^{x/}	111,7 ^{x/}	74,1	- 37,6
1952 I półrocze ^{x/}	117,7 ^{x/}	67,9	- 49,8
styczeń	125,0	67,9	- 57,5
luty	148,1	70,5	- 77,6
marzec	111,3	65,7	- 45,6
kwiecień	114,8	67,2	- 47,6
maj	97,8	66,8	- 31,0
czerwiec	108,9	69,6	- 39,3

x/ przeciętna miesięczna

Pogorszenie się bilansu handlowego w czerwcu b.r. w porównaniu z poprzednim miesiącem tłumaczy się przede wszystkim wzrostem importu do 141,9 /maj - 126,5/ mlrd.fr. przy czym import z właściwej zagranicy wzrósł o 11,1 do 108,9 /97,8/ mlrd.fr., zaś z własnego obszaru kolonialnego o 4,3 do 33,0 /28,7/ mlrd.fr., ogólny eksport w omawianym miejscu notował lekki spadek do 115,9 /119,7/ mlrd.fr. Fakt ten został spowodowany zmniejszeniem się eksportu do własnych kolonii, który wyniósł 45,4 /52,9/ mlrd.fr. Jeśli chodzi natomiast o eksport do właściwej zagranicy, to wzrósł on po raz pierwszy w czerwcu wynosząc 69,6 /66,8/ mlrd.fr. Tę 5-procentowąwyżkę należy przypisać podjętym obecnie przez rząd francuski krokom zmierzającym do popierania wywozu poprzez zwracanie eksporterom ciążących na nich opłat socjalnych i skarbowych.

W pierwszym półroczu 1952, całkowity import francuski wyniósł 893,4 mlrd.fr., eksport - 725,6 mlrd.fr. wobec 767,5 mlrd.fr. oraz 736,5 mlrd.fr. w analogicznym okresie ubiegłego roku. Deficyt wyniósł więc w I półroczu 167,8 mlrd. fr. wobec 31,0 mlrd.fr. w I półroczu 1951 r. Jeśli chodzi o wymianę towarową tylko z właściwą zagranicą, to wyniosła ona w I półroczu przy imporcie 706,0 /601,3/ mlrd.fr. i 407,4 /487,7/ mlrd.fr. przy eksporcie. Saldo ujemne wyniosło więc tym samym 298,6 /113,6/ mlrd.fr.

Stale pogarszającą się sytuację francuskiego handlu zagranicznego omawia jeden z ostatnich numerów pisma "Notes et Etudes Economiques", z którego przytaczamy poniżej obszernie wyjątki.

U kresu planu Marshalla, - piszą "Notes et Etudes Economiques" - który miał przywrócić Francji stabilizację gospodarczą i równowagę w handlu, francuski handel zagraniczny przeżywa kompletny kryzys. Rządy francuskie, wydając periodyczne zarządzenia zmierzające do rozwinięcia obrotów, starają się najoczywściej forsować pogląd, że istnieje jakiś "czysto" handlowy problem dla Francji, który można rozwiązać przy pomocy specjalnych środków, nie biorąc pod uwagę wyniszczenia całokształtu francuskiej gospodarki pod podwójnym wpływem politycznego i ekonomicznego podporządkowania Francji Stanom Zjednoczonym i przygotowaniu do wojny.

Aktualnie świat podzielony jest między dwa systemy handlowe: pierwszy z nich - socjalistyczny - rozszerza ciągle swe wpływy, rozwija się zgodnie z wytycznymi racjonalnych planów, w warunkach całkowitej równości kontrahentów i w atmosferze pokoju i bezpieczeństwa; system drugi - kapitalistyczny - podlega brutalnym zmianom w dziedzinie cen i wielkości wymiany. Jest on opanowany przez USA, które system ten nastawiły na cele zbrojeniowe. Handel zagraniczny Francji, która włączona została do kierowanej przez USA koalicji politycznej, wojskowej i ekonomicznej, ponosi wszelkie skutki tego włączenia.

Jedną z natychmiastowych i najbardziej nieszczęsnych konsekwencji wciągnięcia handlu francuskiego w system opanowany przez USA był zakaz handlu z ZSRR i krajami demokracji ludowej. Począwszy od 1947 r. jedno z postanowień planu Marshalla obowiązuje Francję - pod groźbą przerwania dostaw środków żywności dla niej - do posłuszeństwa wobec amerykańskich "przepisów bezpieczeństwa", dotyczących handlu z Europą Wschodnią. Amerykańska lista "towarów zakazanych" sprawia, że francuscy eksporterzy nie mogą uzyskać odpowiednich zezwoleń, skutkiem czego nastąpiło prawie zupełne zerwanie stosunków handlowych między Francją a ZSRR i krajami demokracji ludowej. Ilustrują to następujące liczby: w roku 1950 francuski import z krajów Wschodniej Europy stanowił 5,1% całego przywozu, zaś eksport do tychże krajów - 6,5% całego wywozu z Francji; w roku 1951 stosunek ten obniżył się do 1,3% w imporcie i 1,6% w eksporcie.

Handel zagraniczny Francji, odcięty od wschodu Europy, uzależniony jest całkowicie od tego, co "przyznają" mu Amerykanie w ramach atlantyckiego systemu handlowego. USA są obecnie największym dostawcą Francji: w 1951 r. import w USA stanowił 19% całego przywozu, a w okresie pierwszych 5-ciu miesięcy b.r. - 21%. W porównaniu z rokiem 1950, w roku 1951 import francuski z USA powiększył się 3-krotnie pod względem objętości, a o 46% - pod względem wartości. Natomiast w eksporcie francuskim USA jako odbiorca zajmują nieco dalsze miejsce: o ile bowiem w roku 1951 wywóz do Stanów Zjednoczonych stanowił 13% całego eksportu z Francji, to w okresie od stycznia do maja b.r. obniżył się do 10%. Analiza liczb ilustrujących wymianę handlową między Francją a USA w ciągu kilku lat, pozwala stwierdzić, że zbyt towarów francuskich nie przekraczał pewnego, śmiesznie niskiego poziomu oraz, że towarom tym nie udało się nigdy w bardziej trwały sposób uplasować na rynkach USA.

Niepowodzenie francuskiego wywozu na rynkach USA "wyjaśniane jest" prohibicyjnie wysokimi stawkami amerykańskiej taryfy celnej. Takie "wyjaśnienie" maskuje istotne przyczyny niepowodzenia. Ewentualne złagodzenie taryfy celnej USA, gdyby nawet nastąpiło /czego trudno oczekiwać/ nie mogło by rozwiązać trudności spotykanych przez eksport francuski w Stanach Zjednoczonych. U podstaw tych trudności leży fakt, że na ogół USA nie ma większego rynku zbytu dla towarów produkowanych przez kraje europejskie, a zwłaszcza dla towarów francuskich. Nadprodukcja w przemyśle amerykańskim zagraża nieustannie wstąpieniu do gospodarki krajów USA.

natomiast mają zbyt w USA niektóre wyroby przemysłu zbrojenio-
wego /pewne maszyny, pewne surowce i inne/. Hamuje to i ogra-
nicza wywóz do USA tradycyjnych dla Francji wyrobów gotowych
i artykułów luksusowych. Np. pod naciskiem fabrykantów amery-
kańskich obcięty został wywóz do USA francuskich kapeluszy
pilśniowych i futer. Administracja USA zamierza teraz ogra-
niczyć przywóz zegarków, motocykli, rowerów i porcelany.
Jak wynika z niżej zamieszczonego zestawienia, w roku 1951 -
w którym eksport francuski jako całość wzrósł objętościowo i
wartościowo- nastąpił bardzo poważny spadek wywozu niektórych
artykułów do USA /w procentach wagi/ w porównaniu z rokiem
1950:

samochody	29%
odzież	27%
tiule	36%
kapelusze	44,4%
przędza wełniana	56,5%
włókno sztuczne	37,3%
wyroby kuśnierskie	46,2%
nieorganiczne produkty chemiczne ...	56,2%
szmaty	62,9%
surowce i półfabrykaty hutnicze	37,3%
miedź i stopy miedzi	82,5%
lekkie metale i ich stopy	30,5%

Gdy w roku 1950 po wybuchu w Korei Amerykanie zaostrzyli
tempo zbrojeń i zaczęli skupywać na całym świecie olbrzymie
ilości surowców strategicznych, z koniunktury tej skorzystała
też Francja, choć w stopniu mniejszym niż inne kraje "atlan-
tyckie". Lecz z początkiem 1951 amerykańskie biuro surowców
strategicznych uznało, że zapasy tych surowców są już dosta-
teczne i wstrzymało przywóz, czego skutki Francja odczuła
szybko. Podobnie było w zakresie pewnych deficytowych w USA
półfabrykatów hutniczych, które Francja wywoziła tam w 1951:
w r.b. Amerykanie nie potrzebują ich już i wywóz tych ostat-
nich z Francji wyraźnie spada. Eksport alkoholu etylowego w
roku 1951 piętnaście razy większy niż w roku 1950, bowiem
Amerykanie uzupełniali swe strategiczne rezerwy kauczuku syn-
tetycznego; w bieżącym roku nie nabywają już tego alkoholu.
Poza tym zmniejszeniu wywozu półfabrykatów hutniczych do USA
towarzyszył w roku 1951 silny spadek eksportu miedzi i lekkich
metali. Chaotyczność tych zmian, nie wpływających bynajmniej
z przyczyn natury gospodarczej, najlepiej świadczy o kruchości
podstaw wymiany handlowej między Francją a USA. W świetle
powyższego, rola, jaką Amerykanie narzucili francuskiemu
eksportowi, wygląda bez "retuszu" następująco: eksport ten
stał się wywozem uzupełniającym potrzeby USA, ograniczonym do
pewnych surowców i półfabrykatów ciężkiego przemysłu. Inaczej
mówiąc, eksport francuski do Stanów Zjednoczonych jest obecnie uz-
ależniony od doraźnych potrzeb amerykańskiego programu zbroje-
niowego.

W tych warunkach nie ma nadziei, aby jakkolwiek rzędo-
wa pomoc mogła przyczynić się do rozwiązania trudności hamują-
cych wymianę między Francją a USA. Nie przyczynią się do tego

również praktykowane zwroty obciążeń, które w rzeczywistości stanowią kilkanaście miliardów franków wynoszącą subwencję dla paru wielkich firm eksportowych. Nie otworzy rynków zbytu wezwanie rządu Pinay do obniżenia cen eksportowych, co byłoby uzależnione od generalnej zniżki cen we Francji. Te nie dające się rozwiązać sprzeczności kapitalistycznej gospodarki na odcinku handlu Francji z USA dowodzą, że gospodarka ta znajduje się w stanie generalnego kryzysu, w którym podstępnie spada światowych cen surowców.

Poza obszarem dolara, aktywność handlu zagranicznego Francji koncentruje się głównie w kręgu państw - członków OEEC i EPU. W latach 1949-50 wymiana handlowa Francji z innymi krajami Europy Zachodniej skurczyła się zarówno w imporcie jak i w eksporcie. Odwrotne zjawisko nastąpiło w latach 1950-51, a towarzyszyła temu zmiana na ujemne dodatniego w poprzednich latach salda bilansu handlowego. Datujące się od października 1951 r. wypłaty w złocie na rzecz EPU oraz pogłębiający się deficyt handlowy zmusiły Francję do przywrócenia w lutym bieżącego roku systemu licencji importowych na większość towarów w jej stosunkach z pozostałymi krajami - członkami OEEC. Poza tym Francja uzyskała w EPU kredyt w wysokości \$ 100 mln., którego zwrot przypada w bieżącym roku. Kryzys handlowy, który nastąpił po okresie pozornej stabilizacji, tj. po zliberalizowaniu wymiany przez OEEC i powołaniu do życia EPU, dowodzi, że w warunkach aktualnej polityki "atlantyckiej" Francja nie może oczekiwać nawiązania trwałych stosunków handlowych ani w Europie Zachodniej, ani też w USA.

Jest tak dlatego, że Amerykanie przyznają pierwsze miejsce w Europie Niemcom zachodnim - z racji ich potencjału gospodarczego i wojskowego. Dziś towary zachodnio-niemieckie konkurują skutecznie z towarami innych krajów europejskich, co jest niewątpliwą zasługą rządu francuskiego, który na kryzys gospodarczy Trizonii z końca 1950 i początku 1951 r. zareagował zwiększeniem importu z Niemiec zachodnich i ograniczeniem wywozu do tego kraju z Francji. A przecież deficyt handlowy Trizonii z owego czasu był tylko odbiciem powtórzonego przez Bonn chwytu z czasów hitlerowskich, polegającego na robieniu wielkich zakupów surowców, systematycznym zadłużaniu się na wielką skalę wobec zagranicy i - na zmuszaniu następnie kontrahentów - wierzycieli metodami swoistego szantażu do przyjmowania tytułem "zapłaty" towarów niemieckich.

Projekty mające na celu zorganizowanie Europy Zachodniej w jeden blok gospodarczy nie tylko nie łagodzą, lecz przeciwnie - przyczyniają się do zaostrzenia przeciwieństw i rywalizacji handlowej między tymi krajami. Jeśli od 1951 roku bilans handlowy Francji w obrotach z krajami zachodnio-europejskimi jest ujemny - to dlatego, iż żaden z krajów nie może od niej przyjąć więcej towarów niż sam wywozi na rynek francuski. Kluczem się to tym, że każdy z krajów Europy Zachodniej zabiega obecnie o wyrównanie swego ujemnego bilansu handlowego z obszarem dolarowym, kosztem partnerów zachodnio-europejskich. Absurdalność tych zabiegów jest oczywista, ale są one konsekwencją tego, że wspomniane kraje /z Francją łącznie/ należą do przegranej w sobie rynku handlowego, na którym dwie części zarezerwowały dla siebie USA.

Pomimo spadku obrotów handlowych, wywołanego kryzysem i związanym z nim przywróceniem w lutym b.r. systemu licencjonowania, przewiduje się, że w trzecim kwartale b.r. import francuski obniżony zostanie znowu o dalszych 8 11 mln. W związku z tym oczekiwane jest dalsze skurczenie się eksportu z Francji. Z każdego punktu widzenia przynależność Francji do rynku opanowanego przez USA oznacza trwały kryzys dla jej handlu. Charakterystyczną cechą tego kryzysu jest brak poważnych i trwałych rynków zbytu oraz półkolonialna struktura francuskiego eksportu.

Oto liczby ilustrujące kształtowanie się deficytów handlowych Francji /w miliardach franków wg. bieżącej wartości/ oraz pokrywanie jej importu przez eksport /w %/:

			1	9	5	2	
	1950	1951	I	II	III	IV	V
wartość	-106,7	-339,1	-57,6	-77,7	-45,5	-47,6	-30,9
pokrycie	87%	73%	53%	47%	59%	48%	68%

Deficyt handlowy Francji, który przed początkiem 1951 wykazywał tendencję spadkową powiększał się następnie aż do lutego b.r., a od marca - pod wpływem ograniczeń importowych ponownie się kurczy.

Rząd francuski dążył więc do zmniejszenia deficytu bilansu handlowego drogą redukcji przywozu, rozróżniając przy tym na swój sposób import "nieodzowny" od "mniej ważnego". Zamieszczone niżej zestawienie pozwala stwierdzić, że do importu "nieodzownego" z pierwszych miesięcy b.r. rząd zaliczał przede wszystkim produkty przeznaczone dla przemysłu zbrojeniowego, których import wzrósł w stosunku do pierwszych miesięcy 1951 następująco:

ropa naftowa	+	23,4%
benzyna	+	26,3%
cynk	+	168,0%
miedź	+	8,4%
ołów	+	118,6%
bawełna	+	39,7%
kauczuk	+	12,2%

Zestawienie to dowodzi jednocześnie, że mimo polityki ograniczenia importu, przywóz na cele zbrojeniowe w niektórych pozycjach, /cynk, ołów/ wydatnie się powiększył w porównaniu z analogicznym okresem 1951 r. Wprawdzie w nomenklaturze francuskiej taryfy celnej "miesza się" w jednej i tej samej pozycji kilka gatunków benzyny, a więc i benzynę do użytku cywilnego, to jednak wiadomo, że w danym przypadku chodzi o paliwo na potrzeby wojskowe. Przedstawiciele przemysłów cywilnych skarżą się na silny brak potrzebnych im surowców i protestują przeciwko zapowiadzanemu na bieżący kwartał dalszemu ograniczeniu rozmiarów importu.

Najpoważniejszym objawem kryzysu, jaki przechodzi obecnie handel zagraniczny Francji, jest spadek wywozu gotowych wyrobów przemysłowych i artykułów luksusowych. Dalsza tabela

ilustruje ogólne zmniejszenie tej kategorii eksportu w I kwartale b.r., w stosunku do analogicznego okresu roku 1951 /w procentach/:

wyroby hutnicze	- 38,7%
rury stalowe x/	- 55,3%
aluminium x/	- 51,8%
maszyny rolnicze	- 27,2%
materiały kolejowe	- 35,5%
samochody osobowe i ciężarowe x/	- 30,7%
w tym: silniki x/	- 54,2%
przędza bawełniana	- 53,1%
tkaniny bawełniane	- 48,6%
przędza wełniana	- 70,1%
tkaniny wełniane	- 83,8%
tkaniny jedwabne i z jedwabiu sztucznego x/	- 52,1%
papier i karton	- 46,3%

x/ cztery pierwsze miesiące b.r. w porównaniu z tymże okresem roku 1951.

W związku z tym zestawieniem - kończy francuskie czasopismo - stwierdzić należy, że trapiące Francję ujemne saldo w bilansie handlowym i brak zbytu nie są bynajmniej trudnościami przemijającymi, lecz przejawami trwałego kryzysu handlu zagranicznego - u podstaw którego leżą: zakaz wymiany ze wschodem Europy, przytłaczająca przewaga handlowa USA i Niemiec zachodnich oraz dawanie przez rząd francuski pierwszeństwa w handlu względem natury polityczno-wojskowej.

Produkcja

Poniżej podajemy za Agencją France Presse sprawdzone wskaźniki francuskiej produkcji przemysłowej w maju b.r. oraz - dla porównania - analogiczne wskaźniki za kwiecień b.r., które podane w naszym poprzednim numerze /"WYZ" 28/63/ za "New York Herald Tribune", nie uwzględniały wszystkich czynników składających się na właściwe określenie wskaźnika produkcyjnego /1938 r. = 100/:

<u>1952 r.</u>		
	<u>kwiecień</u>	<u>maj</u>
Wskaźnik ogólny	151	150
energia elektryczna ..	194	184
produkcja gazu naturalnego		
i przemysłowego .	175	172
ropa naftowa i jej pochodne	331	.
wydobycie węgla i innych		
paliw stałych ..	118	116
wydobycie rud metali ..	128	126
wydobycie i przeróbka		
innych kopalń ..	136	144

wytop metali	178	181
przemysł obróbki metali	179	180
ceramika i cement	163	158
przemysł chemiczny	155	148

Francuskie pismo "Nord Industriel et Commercial" stwierdziło niedawno, że od początku 1951 zastój w dziedzinie sprzedaży artykułów z włókien sztucznych znacznie się pogłębił. Zapasy tych artykułów rosną, we wszystkich francuskich fabrykach tekstylii syntetycznych, wyraźnie widać częściowe bezrobocie, a wszędzie redukowany jest personel. Już przed dwoma miesiącami 46% robotników pracowało poniżej 36 godzin tygodniowo, podczas gdy 72% robotników pracujących w wykończalniach, miało tylko 32 godziny, albo krótszy tydzień pracy. Od tego czasu sytuacja pogorszyła się jeszcze bardziej. Syndykaty producentów tekstylii zaproponowały skasowanie importu syntetycznych surowców włókienniczych, stwierdzając, że import ich byłby paradoksalny, gdyż istnieje brak zbytu w całym przemyśle francuskim tej branży. Syndykaty żądają używania włókien sztucznych jako domieszki do włókien naturalnych, urzędowego włączenia włókien sztucznych do wszelkich artykułów przeznaczonych na dostawy dla wojska i administracji, a wreszcie - podpisania umowy z przemysłem bawełnianym i wełnianym w sprawie użytkowania włókien syntetycznych jako domieszki w tkaninach, przeznaczonych na rynek krajowy i krajów zamorskich.

H O L A N D I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Jak donosi agencja France Presse, import holenderski w maju b.r. wyniósł /wszystkie dane w mln. florenów/ 718 wobec 688 w kwietniu b.r., eksport zaś odpowiednio 636 i 708.

Zmniejszenie się holenderskiego obrotu towarowego w maju b.r. nastąpiło głównie na skutek redukcji eksportu, co dało w rezultacie ujemne saldo bilansu handlu zagranicznego w wysokości 82 /w kwietniu Holandia miała saldo dodatnie w wysokości 20/.

W okresie pierwszych 5 miesięcy 1952 r. ujemne saldo bilansu handlowego wyniosło 150 mln. hfl.

P_r_o_d_u_k_c_j_a

Ogólny wskaźnik holenderskiej produkcji przemysłowej wyniósł w kwietniu /1938 = 100/ 139 wobec 140 w marcu b.r. Wskaźnik produkcji dziennej wyniósł odpowiednio 142 i 144.

Ceny hurtowe

Wskaźnik holenderskich cen hurtowych w kwietniu /1948 r. =100/ wyniósł 142 wobec 143 w marcu. Wskaźnik artykułów gotowych wyniósł 138 wobec 139, artykułów zaś żywnościowych 131 wobec 130.

W maju b.r. wskaźnik ogólny spadł do 140. Wskaźnik wyrobów gotowych wyniósł 136, surowców i artykułów pomocniczych 165 /kwiecień - 166/, artykułów żywnościowych zaś - 128.

Sytuacja finansowa

Dodatknie saldo Holandii w Europejskiej Unii Płatniczej wyniosło w maju b.r. \$ 11,213 mln; z sumy tej Holandia otrzymała \$ 5,606 mln. w dolarach zaś \$ 5.607 mln. stanowi holenderski kredyt przyznany EPU. Całkowita wierzytelność holenderska wobec EPU wyniosła w maju b.r. \$ 144 209 000, czyli 547 994 000 hfl.

Również i w czerwcu miała Holandia w EPU nadwyżkę sięgającą \$ 16,8, czyli 60 mln.hfl.

Jak pisze "Neue Zürcher Zeitung", ponowna czerwcową nadwyżka Holandii w EPU oznacza, że krzywa spadku holenderskich sald na początku b.r. zaczyna się znów podnosić. Ogólnie jednak rzecz biorąc, holenderska sytuacja dewizowa wykazuje już od zeszłego roku wyraźny zwrot ku lepszemu, co ilustruje poniższa tabela:

Holenderskie bilanse miesięczne w EPU /w mln.hfl./

	<u>1951</u>	<u>1952</u>
styczeń	- 88	+ 375
luty	- 95	+ 237
marzec	-141	+ 149
kwiecień	-117	+ 111
maj	-121	+ 43
czerwiec	- 54	+ 60

W pierwszym półroczu 1951 r. rachunek Holandii w EPU wykazał deficyt w wysokości 616 mln.hfl. natomiast w pierwszym półroczu 1952 Holandia zanotowała nadwyżkę w wysokości 975 mln.hfl. Przy końcu czerwca 1951 r. zadłużenie holenderskie w EPU wyniosło 688 mln.hfl. Z końcem czerwca 1952 Holandia rozporządzała w EPU kontem, ocenianym na 578 mln.hfl.

Ciekawie kształtował się również rozwój holenderskich zasobów złota i dewiz. W połowie 1951 r. wyniosły one 962 mln., przy końcu roku 1951 - 1 666 mln., zaś w połowie 1952 - 2 724 mln.hfl. W przeciągu więc jednego roku holenderskie rezerwy dewizowe wzrosły o przeszło 1,75 mlrd.hfl. W samym tylko czerwcu b.r. wzrost natto przekroczył 200 mln.hfl.

Opisany wyżej rozwój holenderskich zasobów złota i dewiz zlikwidował w konsekwencji panujący poważny deficyt na holenderskim rynku złota.

Począwszy od 30 czerwca b.r. handlowe transakcje gotówkowe i terminowe w funtach i frankach francuskich mogą być dokonywane po swobodnie kształtujących się na rynkach kursach. W kołach finansowych wyrażają nadzieję, że zasada ta zostanie wkrótce rozciągnięta również i na dolary.

Mimo tak korzystnego kształtowania się ogólnej sytuacji dewizowej nie udało się jednak Holandii zlikwidować dotychczas chronicznego deficytu dolarowego. Jakkolwiek rząd holenderski czyni wszelkie wysiłki na polu forsowania eksportu do strefy dolarowej, daleki on jest jednak - jak pisze "Neue Zürcher Zeitung" - od wygrania "bitwy dolarowej".

Holenderskie koła finansowe zaczynają nawet przychodzić do przekonania, że Holandia posiada słabe widoki na rozwiązanie problemu dolarowego własnymi siłami tj. bilateralnie. Jak długo w EPU połowa nadwyżek musi być kredytowana, zaś inne czynne saldo nie podlegają konwersji, istnieje mała nadzieja, by móc zlikwidować niedobór dolarowy.

S Z W E C J A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Struktura geograficzna importu i eksportu szwedzkiego w kwietniu b.r. przedstawiała się według "Economic Information on Sweden" w zestawieniu z tymże miesiącem 1951 r. następująco :

	<u>Import</u>		<u>Eksport</u>	
	1951 r.	1952 r.	1951 r.	1952 r.
	/w mln.koron szwedzkich/			
<u>Europa</u>	527,6	491,5	457,1	486,9
w tym:				
Dania	20,6	16,6	33,2	31,4
Norwegia	18,6	25,0	48,4	45,1
Finlandia	3,8	3,4	9,9	22,6
Z.S.R.R.	2,6	2,1	13,9	17,8
N.R.D.	12,0	7,3	4,6	6,6
Niemcy zachodnie ..	93,3	130,2	47,4	49,6
Holandia	38,2	39,1	33,5	28,9
Belgia-Luksemburg .	44,3	57,6	34,5	27,4
Wielka Brytania ...	143,9	104,5	125,1	134,8
Francja	41,0	20,2	34,1	27,1
Hiszpania	6,7	8,2	2,7	9,0
Portugalia	3,2	0,8	4,4	3,5
Włochy	29,4	18,1	16,4	19,2
Szwajcaria	16,4	18,7	9,5	14,4
Czechosłowacja	7,7	3,9	5,8	7,8
Grecja	0,7	1,8	3,8	4,1

<u>Afryka</u>	24,7	20,4	20,7	37,2
w tym:				
Związek Afryki Połudn.	4,8	3,2	6,4	16,6
<u>Azja</u>	67,1	58,2	24,2	29,2
w tym:				
Iran	19,6	1,2	0,5	0,5
Malaje	5,3	11,7	0,6	1,7
Japonia	4,3	9,5	4,7	1,8
<u>Ameryka</u>	148,5	165,2	109,6	89,3
w tym:				
U.S.A.	67,3	68,8	30,2	32,1
Brazylia	20,1	22,9	19,9	18,0
Argentyna	8,8	35,7	35,1	13,0
<u>Oceania</u>	20,3	5,3	23,4	16,1
w tym:				
Australia	18,0	3,7	22,3	13,4

Wartość importu szwedzkiego w ciągu maja b.r. wyraziła się cyfrą 817,6 mln.koron w porównaniu z 845,8 mln.koron w analogicznym miesiącu ubiegłego roku, wartość zaś eksportu osiągnęła 655,1 mln.kr. wobec 791,4 mln.

Struktura towarowa importu i eksportu szwedzkiego w maju b.r. przedstawiała się następująco w porównaniu z majem 1951 r.

	<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u>	
	<u>1951 r.</u>	<u>1952 r.</u>	<u>1951 r.</u>	<u>1952r.</u>
	/w mln.koron szwedzkich/			
zwierzęta i produkty pochodzenia zwierzęcego ...	14,2	8,4	23,1	11,7
produkty pochodzenia roślinnego	82,0	115,0	7,3	4,9
tłuszcze, oleje i wosk	21,7	22,5	3,5	2,0
artykuły przemysłu spożywczego	28,3	20,6	10,1	3,9
minerały i kopaliny	160,0	157,6	51,6	92,8
chemikalia, barwniki itd.	54,4	45,0	16,8	17,2
skóry surowe i garbowane	17,5	6,5	2,0	52,0
kauczuk i wyroby gumowe	19,0	10,3	0,7	0,7
artykuły drzewne i korek	8,4	5,3	74,8	82,0
masa papiernicza, tektura i papier	4,8	3,6	382,8	169,6
przędza i tkaniny	167,0	70,7	9,9	10,5
obuwie, kapelusze itd. .	3,7	2,1	0,6	0,2
wyroby ceramiczne i szklane	11,2	10,5	3,5	3,6

metale szlachetne				
i wyroby z nich	2,0	2,0	0,1	0,3
metale podstawowe i				
wyroby z nich	87,6	165,1	72,5	84,6
maszyny i aparaty	69,6	99,6	70,8	94,4
środki transportowe	70,4	46,2	40,4	54,5
narzędzia, wagi i zegary	15,0	16,5	8,6	8,2
inne towary	9,2	8,7	3,3	3,5

Finanse

Szczególnie poważnym problemem dla Szwecji jest kształtowanie się jej zasobów dewizowych w odniesieniu do pewnych krajów. Handel z obszarem dolarowym, mimo wszelkich wysiłków zaznaczył się wzrastającym ze strony Szwecji deficytem, lecz w stosunku do krajów EPU i niektórych krajów Ameryki Południowej Szwecja posiadała nadmierne nadwyżki.

Zapasy złota i dewiz posiadane przez "Riksbank" przedstawiały się następująco /w mln.koron szwedzkich/:

	w d n i u			
	31.XII. 1950 r.	30.VI. 1951r.	31.XII. 1951 r.	31.III. 1952 r.
złoto	466	666	690	687
dolary USA	493	577	217	110
złoto i dolary				
w ramach EPU	-	-	166	497
waluty EPU	310	94	1 021	1 020
Ogółem:	1 154	1 142	2 378	2 413

W stosunku do EPU Szwecja posiadała znaczną nadwyżkę już w początku bieżącego roku. Przy końcu marca wierzytelności jej wobec EPU wraz z otrzymanym złotem wyniosły \$ 246 mln. Sytuacja uległa zmianie w kwietniu b.r., kiedy to Szwecja po raz pierwszy od maja 1951 posiadała deficyt wobec EPU w wysokości \$ 8,2 mln. który spłacony został w połowie złotem, w połowie zaś z kwoty kredytowej. Mimo to kredyt Szwecji nadal pozostał bardzo wysoki wyrażając się cyfrą około 750 mln. koron szw. W celu osiągnięcia równowagi rząd szwedzki podjął kroki zmierzające do liberalizacji importu z krajów EPU.

Produkcja

Jak już podaliśmy w Nr 28/63 "WHZ" w szeregu gałęzi przemysłu szwedzkiego następują coraz znaczniejsze zahamowania produkcji na skutek trudności zbytu na rynku światowym i wewnętrznym,

Ostatnio prasa szwedzka z niepokojem podkreśla poważne trudności doznawane przez przemysł celulozowy, produkcja którego stanowi znaczący procent eksportu szwedzkiego. Produkcji uskarżają się na silny spadek popytu. Między innymi,

Niemka Brytania ograniczyła import szwedzkiej celulozy, papieru i tektury. Oprócz tego rynek europejski jest obecnie zalewany celulożą ze Stanów Zjednoczonych.

Według oficjalnych danych, opublikowanych przez pismo "Expressen", eksport celulozy i papieru spadł w maju b.r. do 169,5 mln. koron szwedzkich, wobec 236,5 mln.kr.szw. w kwietniu b.r. i 382,8 mln.kr.szw. w maju 1951 r.

Tego rodzaju sytuacja wywołała konieczność ograniczenia produkcji, zwolnienia robotników lub udzielania im długoterminowych "urlopów", jak również przerzucenia ich do dziedzin nie związanych z przemysłem drzewnym np. do budowy dróg, kopalń itd.

Jako przykład kryzysu panującego w tej gałęzi produkcji podać możemy za pismem "Dagens Nyheter": produkcja przedsiębiorstwa celulozowo-papierniczego "Svartvik" w Sundsvall ulegnie obecnie obniżeniu do 10 000 ton rocznie, chociaż jej zdolność produkcyjna wyraża się cyfrą 75 000 ton rocznie. Dziennik "Expressen" informuje z kolei, że w Norland objętych już zostało kryzysem około trzydzieści większych przedsiębiorstw produkcji drzewnej a w szczególności - celulozowej. W całym kraju zwalnia się z pracy tysiące robotników. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez prasę, w gałędziach przemysłu opierających swą produkcję na drzewie pracuje ogółem 60 000 ludzi. "Tych 60 000 robotników - pise "Expressen" - zapytuje, jaki będzie ich los. Obawiają się oni bezrobocia i głodu, będących następstwem kryzysu".

Stopa życiowa

Zgodnie z oficjalnymi danymi, wskaźnik cen detalicznych w Szwecji przedstawiał się w kwietniu b.r. następująco /1935 = 100/:

	<u>m a r z e c</u>		<u>k w i e c i e Ń</u>	
	1951 r.	1952 r.	1951 r.	1952 r.
Wskaźnik ogólny	201	220	205	223
żywność	206	232	209	238
opał i oświetlenie	232	271	232	270
odzież	237	257	245	256
komorne	108	112	108	112
inne towary i usługi	220	239	225	241

Jak wynika z powyższych danych, drożyzna w Szwecji wzrasta nadal. Ogólny wskaźnik cen detalicznych w kwietniu b.r. był o 2,5% wyższy niż w styczniu b.r. i o 9% wyższy niż w kwietniu 1951 r. Wskaźnik cen żywności podniósł się w kwietniu o 5,3% wobec stycznia b.r. i o 14% wobec kwietnia 1951r.

Podróżał również w porównaniu z rokiem ubiegłym opał i oświetlenie /o - 16,4%/, odzież /o - 4,5%/, i inne towary i usługi / o - 7,1%/, komorne /o - 3,7%/.

Sytuacja gospodarczaHandel zagraniczny

W uzupełnieniu danych odnośnie do kształtowania się brytyjskiego handlu zagranicznego w czerwcu b.r. /por. "WHZ" 28/63/ podajemy kilka dalszych szczegółów na ten temat.

W czerwcu b.r. eksport spadł o 18% w stosunku do maja wynosząc tylko £ 185 mln. Eksport w II kw. spadł do £ 628 mln. z £ 718,4 mln. w I kwartale i był niższy niż w jakimkolwiek kwartale od czasu pierwszych trzech miesięcy ubiegłego roku. W ciągu I półrocza 1952 r. eksport miał wartość £ 1 546,4 mln. wobec £ 1 339,7 w ciągu ostatnich zeszłorocznych 6 miesięcy.

Import do Anglii w czerwcu zmniejszony o 14% w stosunku do maja, wyniósł £ 276,7 mln. W ciągu pierwszego półrocza importowano towary wartości £ 1 903 mln., 3 mln. wobec £ 1 856,4 mln. w pierwszej połowie ubiegłego roku oraz £ 2 057,8 mln. w połowie drugiej.

Wywóz brytyjski do USA w czerwcu na sumę £ 11,6 mln. sprawił, że ogólny wynik za I półrocze dał £ 70,9 mln., a więc tyle samo, co przed rokiem.

Eksport do drugiego kraju dolarowego - Kanady - w ciągu 6 miesięcy obniżył się do sumy £ 55,3 mln., wobec £ 69,3 mln. w pierwszej połowie zeszłego roku.

Reasumując, deficyt brytyjski wyniósł w pierwszym półroczu 1952 wg. oficjalnego komunikatu brytyjskiego Ministerstwa Handlu - £ 471,6 mln. wobec £ 655,5 mln. w drugiej połowie ubiegłego roku i £ 552,1 mln. w pierwszym półroczu 1951 r. Reeksport w pierwszym półroczu br. na sumę £ 85,3 mln., był o £ 22,6 mln. większy niż w półroczu poprzednim.

Z kolei podajemy przegląd brytyjskiej struktury towarowej handlu zagranicznego w wyżej omawianym okresie.

W drugim kwartale b.r. eksport żelaza i stali wyniósł £ 48,5 mln. i był nieco większy niż w kwartale pierwszym, chociaż ilościowo skurczył się do 627 000 z 643 000 długich ton. Wywóz metali nieżelaznych miał wartość £ 20,8 mln. wobec £ 22,5 mln. w poprzednim kwartale. Eksport wszelkich metali w ciągu sześciu miesięcy b.r. był pod względem wartości o £ 27 mln., czyli o 24% większy niż w drugiej połowie zeszłego roku.

Wywóz maszyn, aparatów, pojazdów itp. zmniejszył się do £ 266,1 mln. w porównaniu z kwartałem pierwszym, a w ciągu półrocza był większy niż w drugiej połowie 1951 r. o £ 44,8 mln.

W okresie półrocza wartość wywiezionych maszyn przekroczyła o 18% wartość eksportu z drugiej połowy zeszłego roku. Nastąpiło to częściowo na skutek wyższych cen. Eksport pojazdów w drugim kwartale wynoszący £ 123,1 mln. spadł w po-

równaniu z kwartałem pierwszym /£ 138,9 mln./. Spadł już poniżej przeciętnej kwartalnej w wysokości £ 125 mln. z drugiego półrocza 1951. Spadek wywozu w drugim kwartale wykazały też wyroby elektrotechniczne i aparaty oraz wyroby nożownicze, żelazne i instrumenty.

Szczególnie ciężki kryzys przechodził ważny dla Anglii eksport tekstylii. W trzecim kwartale r.ub. wywóz ich miał wartość £ 140 mln., w czwartym kwartale - £ 126 mln., w pierwszym kwartale b. r. - £ 119 mln., a w drugim kwartale - już tylko £ 88 mln., czyli spadł przez ten czas o 1/3. Tymczasem ceny obniżyły się o ok. 12%. Wywóz towarów bawełnianych spadł w drugim kwartale do £ 36,2 z £ 49,8 mln. - w kwartale poprzednim. Szczególny spadek cechował wywóz przędzy i tkanin drukowanych /m.in. konkurencja japońska/. Wszystkie bez wyjątku pozycje wywozu tekstylnego wykazały spadek.

Zmniejszony był także eksport surowców i półfabrykatów, na sumę £ 25,9 mln. w drugim kwartale, wobec £ 28 mln. - w kwartale pierwszym. Jedyną ważniejszą pozycją zwiększoną był węgiel, którego eksportowano 2,927 mln. długich ton na sumę £ 13,7 mln. w drugim kwartale, wobec 2,31 mln. ton wartości £ 10,8 mln. - w kwartale poprzednim.

Podstawowa pozycja przywozu - grupa żywności, napojów i tytoniu - wykazała w pierwszym półroczu 1952 r. wzrost wartości sprowadzonego zboża i maki. Wartość ta wyniosła £ 153,3 mln., czyli o £ 33,5 mln. więcej niż w pierwszej połowie 1951, a więc prawie tyle samo, co w ciągu całego 1950 roku. Wzrost należy przypisać większym ilościom i wyższymi cenami kukurydzy i pszenicy. Import mięsa przez pół roku miał wartość £ 104,9 mln. i był zmniejszony w stosunku do drugiej połowy 1951.

Całkowita wartość surowców, jakie Anglia importowała w ciągu pierwszych sześciu miesięcy b.r. była o 15% niższa od wartości z drugiego półrocza 1951 i o 5% mniejsza niż w pierwszej połowie zeszłego roku.

Sprowadzono mniejsze ilości bawełny surowej i odpadków bawełnianych; wartość tego importu przez sześć miesięcy stanowiła £ 82,3 mln. wobec £ 125,3 mln. w pierwszej połowie 1951 i £ 133,6 mln. w połowie drugiej. Import drewna i budulca wyraził się cyfrą £ 81,7 mln. w porównaniu z £ 149,3 mln. w drugiej połowie i £ 71,3 mln. w pierwszej połowie zeszłego roku.

"Terms of Trade", czyli stosunek cen importowych do eksportowych, wynosił w styczniu 1952 r. 98, a w czerwcu spadł do 93. Spadek w ciągu drugiego półrocza 1951 wyraził się różnicą pomiędzy 105 w czerwcu a 97 w grudniu ub.r.

Przy końcu lipca rozpoczęła się w Izbie Gmin 2-dniowa debata w sprawie polityki ekonomicznej rządu.

Debatę otworzył Churchill, zawiadamiając Izbę, że w listopadzie odbędzie się w Londynie konferencja premierów Commonwealthu. Obecni będą premierowie wszystkich dominion, za wyjątkiem Indii i Afryki Południowej, które wysyłają pełnomocnych ministrów. Reprezentowane będą również terytoria kolonialne. Celem konferencji będzie "zbadanie palących zagadnień polityki finansowej, handlowej i ekonomicznej".

Exposé gospodarcze wygłosił kanclerz skarbu minister Butler. Starał się on najwyraźniej utrzymać przemówienie w łagodzących tonach. Butler oświadczył, że w zakresie bilansu płatniczego Wielka Brytania osiągnęła już "poważne sukcesy". Deficyt handlowy z krajami poza strefą szterlingową, który w roku ub. wyniósł £ 1 208 mln., spadł w pierwszym półroczu b.r. w przeliczeniu na skalę roczną do £ 400 mln. Wyłączając deficyt w stosunkach z USA otrzymuje się odpowiednio £ 850 mln. i £ 150 mln. / na podstawie przeliczenia na skalę roczną danych z I kwartału b.r. - w II kwartale deficyt miał być jeszcze mniejszy/. Lipiec przyniósł pewne pogorszenie sytuacji w stosunku do Europejskiej Unii Płatniczej, ale Butler uważa to jedynie za zjawisko okresowe. Celem rządu jest osiągnięcie do końca b.r. równowagi w stosunkach z krajami z poza strefy szterlingowej. W tym celu realizowane będą dalsze ograniczenia importu. Butler zapowiada, że w drugiej połowie b.r. import Wielkiej Brytanii z krajów poza strefą szterlingową będzie o 25% mniejszy niż w drugiej połowie roku ub. W szczególności globalny import tych artykułów żywności, które w Wielkiej Brytanii nie są racjonowane będzie mniejszy o 25%. Import tytoniu ze strefy dolarowej będzie w drugim półroczu b.r. o 56% mniejszy niż w drugim półroczu 1951. Poważnie zredukowany zostanie również import papieru i miazgi drzewnej - w zakresie papieru nawet o 50%. Ogólnej redukcji o 40% - ulegnie import wszelkich artykułów przemysłowych z wyjątkiem maszyn i towarów obsługujących przemysł zbrojeniowy. W zakresie tych ostatnich należy się liczyć ze wzrostem importu, przede wszystkim rząd podejmie starania o zwiększenie importu stali.

Butler liczy również na wzrost eksportu, mianowicie węgla i sprzętu wojennego. Węgla w bieżącym roku Wielka Brytania powinna wyeksportować dwa razy tyle, co w roku ubiegłym, jednakże należy pamiętać, że w roku ubiegłym eksport węgla był wyjątkowo niski - 7,8 mln. ton. Szczególną wagę przywiązuje Butler do eksportu sprzętu wojennego. Wskazując na umowę zawartą za pośrednictwem EPU z Belgią /na mocy tej umowy Wielka Brytania dostarczyć ma Belgii, na poczet swego zadłużenia, sprzętu zbrojeniowego na sumę ok. £ 9 mln./, Butler oczekuje umów na eksport sprzętu wojennego do innych krajów paktu atlantyckiego na sumę ok. £ 10 mln. Ponadto przemysł brytyjski dysponuje w chwili obecnej amerykańskimi zamówieniami cif shore na sumę niespełna £ 25 mln. i oczekuje dalszych zamówień. Wielka Brytania liczy też na otrzymanie przyznanej już pomocy amerykańskiej w postaci t.zw. wsparcia obronnego w sumie £ 115 mln. W celu wzmocnienia eksportu Butler zapowiada zastosowanie "nowych metod" dla zmniejszenia presji zbrojeniowej na przemysł maszynowy.

W przemówieniu swym Butler pominął kluczowe zagadnienie ekonomiczne, mianowicie problem płac, ograniczając się do oświadczenia pod adresem robotników, iż jeśli Wielka Brytania nie będzie produkować taniej, to zbankrutuje i że jeśli by miano utrzymać import na poziomie przedwojennym, robotnicy musieliby pracować za darmo 3 godziny w tygodniu dodatkowo, co było obrazowym sposobem przedstawienia wymaganego wzrostu wydajności pracy nie wywołującego wzrostu płacy.

W dyskusji były kanclerz Gaitskell, skrytykował ostro przemówienie Butlera, oświadczając, że jest zaskoczony sztucznym optymizmem kanclerza. Jeśliby naprawdę miano osiągnąć równowagę bilansu, import z krajów poza szterlingowych w drugiej połowie b.r. musiałby ulec redukcji o £ 35 mln. Na wzrost eksportu można, zdaniem mówcy, liczyć tylko na niedługi okres. Jeśli zaś w USA nastąpi wybuch kryzysu gospodarczego, Wielka Brytania przeżyje coś w rodzaju trzęsienia ziemi. Polityka EPU prowadzi tylko do ciągłej redukcji handlu europejskiego. Gaitskell wyzwał do protestów przeciw polityce rządu wobec robotników, przede wszystkim przeciw zamrożeniu płac i wzrostowi bezrobocia. Pełne bezrobocie osiągnie w Wielkiej Brytanii w końcu b.r. 600 - 700 000 ludzi, o ile sprawy toczyć się będą nadal tak, jak dotychczas. Gaitskell opowiedział się wreszcie za zwołaniem "światowej konferencji ekonomicznej", tak, aby żaden z krajów zachodnich nie mógł samowolnie podejmować decyzji uderzających w pozycję ekonomiczną sojuszników.

Były minister handlu Wilson, wskazał, że zmniejszenie importu spowoduje wzrost bezrobocia. Realnym wyjściem z sytuacji jest "rozszerzenie handlu ze Wschodem i redukcja programu zbrojeniowego. Po 18 miesiącach przeprowadzania programu zbrojeniowego trzeba stwierdzić, iż brak nam tak masła, jak i armat."

Ostatnim mówcą w pierwszym dniu dyskusji był konserwatyista Malcolm Stewart Mc Corquodale, który ostro domagał się podniesienia sztucznie zaniżonej ceny złota, co byłoby wielką pomocą dla waluty brytyjskiej.

W drugim dniu wspomnianych obrad debatę otworzył Churchill. O jego przemówieniu AFP pisze, że "podobnie jak i wystąpienie Butlera z poprzedniego dnia, rozczerowało polityczne koła Londynu".

Przemówienie Churchilla zaczęło się od deklaracji, że jakkolwiek gospodarcza i finansowa sytuacja kraju polepszyła się w ciągu minionego półrocza, to jednak marża bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie rezerw walutowych, jest jeszcze daleka do osiągnięcia. Następnie premier podpisał się w pełni pod decyzjami podanymi poprzedniego dnia do wiadomości przez Butlera - stwierdzając, że pragnie podkreślić całkowitą jednomyślność w łonie gabinetu. Na rzucone przez Gaitskella pytanie, czy butlerowskie decyzje oznaczają podjęcie nowych ograniczeń importowych, czy też tylko realizację uchwał podjętych na początku b.r. - Churchill odmówił odpowiedzi. Dopiero po przemówieniu Churchilla, Butler specjalnie zabrał głos, aby oświadczyć, że jego decyzje oznaczają nowe ograniczenia, a nie tylko realizację starych uchwał.

W bieżącym roku gospodarczym wydatki wojskowe wyniosą £ 1.462 mln wobec £ 1.132 mln. w roku poprzednim i wobec £ 1.532 mln. projektowanych na bieżący rok gospodarczy w pierwotnym programie zbrojeniowym Labour. Churchill położył nacisk nie na zagadnienie wydatków zbrojeniowych w liczbach bezwzględnych, ale na następujący element: "Decyzje rządu zmierzają do zmiany wytycznych programu zbrojeniowego w ten sposób, aby ograniczyć nacisk tego programu na przemysł maszynowy i aby w ciągu nadchodzących lat zwolnić znaczną część potencjału tego przemysłu na cele cywilnego eksportu".

oświadczenie wiąże się z inną deklaracją Churchilla z tegoż przemówienia, a mianowicie, że "ze względu na powstałe opóźnienia z jednej strony, a na wzrost kosztów z drugiej strony, będziemy zapewne musieli w ciągu czterech lat wydatkować na ekwipunek zbrojeniowy więcej niż to proponował poprzedni rząd na okres trzech lat". Innymi słowy, program zbrojeniowy miałby być **wprawdzie** rozłożony na dłuższy okres czasu i tempo produkcji zbrojeniowej nieco zmniejszone, ale koszt ekwipunku zbrojeniowego globalnie ma wzrosnąć.

Istotnym elementem w churchillowskich projektach jest program wykorzystania faktu, że - jak mówi Churchill - "artykuły zbrojeniowe są dziś best sellerem". Toteż "uwazamy, że jesteśmy w pełni usprawiedliwieni zawierając kontrakty z Kanadą, U.S.A. i innymi krajami na sprzedaż im czołgów i samolotów, co stanowić będzie wartościową część naszego wysokogatunkowego eksportu, a jednocześnie umożliwi naszym fabrykom zbrojeniowym pełne wykorzystanie potencjału. Pewna część naszego przemysłu stalowego przestawi się z produkcji broni dla armii brytyjskiej na produkcję broni na eksport".

Po Churchillu przemawiał Attlee. Przywódca opozycji stwierdził, m.in., że opozycja chciałaby wiedzieć, jak rząd sobie wyobraża efekty zwolnienia stali w Wielkiej Brytanii na cele eksportowe.

Labourzystowski minister Bevan wystąpił z deklaracją, że "wiesz, iż Churchill faktycznie zrozumiał obecnie powagę brytyjskiej sytuacji gospodarczej i że istotnie pragnie uczynić w ramach swego systemu pojęciowego wszystko, co możliwe, aby sytuację tę naprawić". Wielka Brytania musi zacząć od podstawowych **reform** gospodarczych. Należy utworzyć Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego, które by przejęło również kompetencje ministra dla spraw surowców. Rozwój gospodarki oprócz można jedynie na radykalnym zwiększeniu produkcji i eksportu węgla oraz produkcji stali. Tego wszystkiego - zdaniem Bevana - rząd Churchilla nie jest w stanie uczynić.

Labourzysta Harold Davies zażądał w dyskusji, aby Wielka Brytania podjęła inicjatywę w zwołaniu światowej konferencji handlowej z udziałem Z.S.R.R. i Chin a labourzystka Ellis Smith wystąpiła z gorącym oskarżeniem pod adresem Amerykanów, którzy "bezlitośnie rabują surowce deficytowe, podważając równowagę gospodarczą swych sojuszników i wysrubowując ceny".

Jako mówca z ramienia rządu zakończył debatę minister handlu, Peter Thorneycroft. Wskazał, on, że ograniczenia importowe dotychczas zrealizowane i zapowiedziane przez Butlera na drugie półrocze b.r. spowodują zmniejszenie o 10% importu brytyjskiego w b.r. w porównaniu z rokiem ubiegłym - t.zn. o £ 400 mln. Chodzi tu o import ze wszystkich źródeł. 25-procentowa redukcja importu w drugim półroczu b.r. w porównaniu z drugim półroczem 1951 zapowiedziana przez Butlera dotyczy - jak wiadomo - źródeł poza szterlingowych. Minister oświadczył również, że "musimy zażądać od Amerykanów, aby zgodzili się na jakąś redukcję barier celnych otaczających dziś USA ze wszystkich stron". Minister podał wreszcie do wiadomości utworzenie specjalnej komisji rządowej, która zasięgać będzie na bieżąco informacji o sytuacji eksporterów brytyjskich w ich walce o rynki

zbytu.

Produkcja

W uzupełnieniu naszych danych odnośnie do kształtowania się brytyjskiej produkcji przemysłowej w maju b.r. /por. "WHZ" nr 28/63/ podajemy następujące dodatkowe dane:

Wskaźnik serii "A" /1946 r. = 100/, obejmującej globalną produkcję przemysłu brytyjskiego, wyniósł w maju - 145 wobec 135 w kwietniu b.r. Wskaźnik "B", obejmujący budownictwo oraz przemysł stoczniowy wynosił w maju b.r. 142 wobec 133 w kwietniu b.r.

Dane nasze z poprzedniego numeru uzupełniamy ponadto podaniem następujących wskaźników.

	<u>1 9 5 2 r.</u>	
	<u>maj</u>	<u>kwiecień</u>
	<u>/1946 r. = 100/</u>	
tekstylia	109	104
żywność, napoje, tytoń	119	108
chemikalia	137	135

W Ł O C H Y

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Włoski handel zagraniczny w okresie pierwszych 4 miesięcy roku bieżącego wykazał saldo ujemne w wysokości 187,6 mlrd.lirów. Import wyniósł 489,9 mlrd.lirów /w roku 1951 - 405,5 mlrd./, eksport zaś 302 mlrd.lirów/ w roku 1951 - 308,8 mlrd./.

Deficyt bilansu handlowego w końcu kwietnia roku bieżącego przekroczył wysokość ujemnego salda za okres I półrocza roku 1951 /178 mln.lirów/ a w porównaniu do deficytu w końcu kwietnia roku ubiegłego zwiększył się on o 76,5%.

Wzrósł znacznie import surowców /bawełny, wełny, rudy żelaza i innych minerałów, węgla, paliw płynnych, kauczuku i celulozy/, maszyn i aparatów, zegarków, materiałów budowlanych i chemikalií organicznych.

Import maszyn brytyjskich wzrósł w ciągu pierwszych miesięcy o 100%, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, osiągając cyfrę £ 4,3 mln. Cyfra ta jest wyższa od przywozu maszyn brytyjskich do Włoch w ciągu całego roku 1950. Żaden inny rynek nie zakupił tylu maszyn przemysłowych i rolniczych co Włochy.

Inaczej kształtowała się sytuacja w eksporcie, który spadł poważnie: wywieziono bydła 12 343 sztuk wobec 51 784 szt. w analogicznym okresie roku ubiegłego. Sera 3 037 ton wobec

3 190 ton i złomu 140 000 ton wobec 232 000 ton. Zmniejszył się również wywóz żelaza, stali i miedzi, drewna, chemikaliów nieorganicznych /14 707 ton wobec 18 098 ton/, miazgi drzewnej, papieru i szmat. Zaznaczył się również znaczny spadek wywozu towarów włókienniczych: przędzy bawełnianej wywieziono 7 853 ton /w roku ubiegłym - 9 065/, tkanin bawełnianych 73,94 ton /wobec 10 920/, tkanin wełnianych 1 599 ton /wobec 2 760/, przędzy ze sztucznego włókna 5 268 ton /wobec 13 407/, tkanin ze sztucznego włókna 3 526 ton /wobec 10 105/, jedwabiu 236 ton /wobec 407 ton/ i tkanin jedwabnych 93 ton /wobec 137 ton/.

Zmniejszył się także eksport maszyn włókienniczych, samochodów, siarki /17 855 ton wobec 40,241 ton/, artykułów rolnych, takich jak owoce cytrusowe, wino, owoce suszone i oliwa naturalna. Wzrósł natomiast wywóz ryżu, warzyw i świeżych owoców, obrabiarek, łożysk kulkowych, motorów elektrycznych, materiałów budowlanych, nawozów sztucznych oraz wyrobów chemicznych i farmaceutycznych.

W maju wartość eksportu wynosiła 71 mldr.lirów wobec 68 mldr.lirów w kwietniu i 82 mldr. w maju roku 1951.

Import wzrósł do 130 mldr.lirów wobec 120 mldr.lirów w kwietniu r.b. i 123 mldr. w maju roku ubiegłego, czyli, że deficyt bilansu handlowego za okres 5 miesięcy wyniósł 246 mldr.lirów wobec 148 mldr.lirów w analogicznym okresie 1951 i 98 mldr.lirów w roku 1950.

Szybkie tempo w jakim spada eksport włoski niepokoi bardzo Ministerstwo Handlu Zagranicznego, które przewiduje, że również w ciągu następnych dwunastu miesięcy bilans płatniczy wykazywać będzie deficyt. W związku z tym Ministerstwo zamierza zrewidować swą politykę liberalizacyjną.

Ministerstwo nie chce jednak przyznać, że istotną przyczyną pogarszającego się bilansu handlowego Włoch jest narzucony przez Amerykanów zakaz handlu ze Wschodem. Jak donosi zachodnio-niemieckie pismo "Handelsblatt" włoskie dostawy do krajów Europy Wschodniej, z wyjątkiem Rumunii, spadły w pierwszym kwartale 1952 r. dość znacznie w stosunku do analogicznego okresu 1951 r. To samo dotyczy importu z ZSRR, Węgier, Polski, Albanii i Czechosłowacji.

Tak znaczne ograniczenie stosunków gospodarczych z 1/5 części świata odbija się nie tylko na włoskim handlu zagranicznym ale i na produkcji tego kraju.

P_r_o_d_u_k_c_j_a

Ciężka sytuacja przemysłu włoskiego zaostrze się coraz bardziej.

"Unita" opublikowała artykuł sekretarza zw.zaw. robotników włókienniczych /FIOT/, poświęcony kryzysowi we włoskim przemyśle włókienniczym. Ilość bezrobotnych w tej gałęzi przemysłu podczas ostatnich miesięcy uległa zaostrzającemu wzrostowi. Z 11 000 w styczniu b.r. /liczba ogłoszona przez Ministerstwo Pracy/ wzrosła ona do 125 000. 25% wszystkich robotni-

ków tego przemysłu jest obecnie bez pracy, a dalszych 200 000 pracuje jedynie kilka dni w tygodniu. Produkcja, która w pierwszych trzech miesiącach b.r. wynosiła 18 700 ton przędzy i 15 000 ton tkanin bawełnianych, spadła w II kwartale b.r. do 16 400 ton przędzy i 12 400 ton tkanin.

Jeden z największych zakładów przemysłu tekstylnego "De Angeli Frua" przerwał pracę na okres od 1 lipca do końca września b.r. Filie unieruchomionych zakładów znajdują się w Mediolanie, Onegra, Legnano, Ogria, Nossas, Roe i Volciano. Dla niektórych z wymienionych fabryk nie podano daty wznowienia pracy.

Fabryka materiałów włókienniczych w Omegna /Piemont/, która zatrudniła 600 robotników, została również zamknięta.

Bardzo niepomyślnie przedstawia się również sytuacja we włoskim przemyśle stoczniowym.

Jak donosi dziennik "Unita" w Genui odbyła się konferencja przedstawicieli stoczni włoskich, w której wzięło udział 200 robotników, inżynierów i funkcjonariuszy związków zawodowych. Przedstawiciele stoczni przedłożyli na konferencji dane i cyfry, z których wynika, że stocznie włoskie przechodzą okres ciężkiego kryzysu.

Stocznia Tosi w Taranto wykorzystuje tylko połowę swej zdolności wytwórczej. Stocznia w Castellamare di Stabia w Neapolu zaopatrzona jest w zamówienia tylko na 4 miesiące, a stocznia w Anconie będzie zmuszona po miesiącu zwolnić 1 500 robotników i pracowników.

Pod naciskiem opinii publicznej 21 deputowanych wszystkich partii, wybranych przez Izbę Posłów i senat, rozpoczęło przeprowadzanie w całych Włoszech dochodzeń w sprawie bezrobocia, które, jak wiadomo, jest we Włoszech dużo większe, niż w jakimkolwiek innym państwie zachodnio-europejskim. Przewodniczący tej komisji, socjaldemokrata Termelloni, w wywiadzie udzielonym "Avanti", stwierdza, że szkody, jakie ponosi gospodarka włoska w związku z istnieniem ponad 2 mln. bezrobotnych, obracają się w granicach 1 000 miliardów lirów rocznie.

Jak już podawaliśmy, przemysł włoski otrzymał zamówienie amerykańskie "off shore" na sumę \$ 140 mln. /około 87 mld. lirów według oficjalnego kursu/. Zostały one poczynione przez marynarkę wojenną USA, dowództwo amerykańskie w Niemczech zachodnich i organa wojskowe paktu atlantyckiego.

Jak wynika z listy tych zamówień, Stany Zjednoczone zniierzają do całkowitego przedstawienia przemysłu włoskiego na tory produkcji zbrojeniowej.

Dyrektor koncernu "Fiat", Valletta, przebywający obecnie w USA, oświadczył, korespondentom agencji ANSA i dziennika "Tampo", że fabryki "Fiat" dostosują się obecnie do wykonania zamówień USA na dostawę części zapasowych do motorów odrzutowych produkcji amerykańskiej. W motory te zaopatrywane będą samoloty armii amerykańskiej i krajów paktu atlantyckiego, otrzymujących samoloty od USA. Przed przystąpieniem do produkcji tych części zapasowych koncern "Fiat" musiał zakupić w amerykańskich firmach odpowiednie patenty. Valletta oświad-

czył ponadto, że nie ma żadnych nadziei na eksport samochodów cywilnych produkcji "Fiat" do USA. Nawet zawarta swego czasu umowa między Fiatem, a firmami amerykańskimi w sprawie "wspólnej produkcji" samochodów montowanych z motorów produkcji włoskiej i podwozi produkcji amerykańskiej, przeznaczonych na rynki USA i innych krajów, pozostała jedynie na papierze i została anulowana po wybuchu wojny w Korei .

C_e_n_y

Prorządowy dziennik "Messaggero" opublikował artykuł poświęcony wzrostowi kosztów utrzymania we Włoszech. Dziennik podkreśla, że koszty utrzymania osiągnęły dziś najwyższy poziom od chwili wybuchu konfliktu koreańskiego i to pomimo znacznej wyżki cen na rynkach międzynarodowych. Wzrost kosztów utrzymania został potwierdzony przez ministra budżetu, Pellę, podczas konferencji prasowej, poświęconej problemom gospodarczym i finansowym kraju.

Lamowskie kraje kapitalistyczne

A R G E N T Y N A

Sytuacja gospodarcza

Wiadomości napływające z Buenos Aires wskazują na szybsze pogłębianie się kryzysu gospodarczego w Argentynie. Oznakami tego są: nieprzerwane pogłębianie się deficytu bilansu handlowego, niepowstrzymany postęp inflacji, gromadzenie coraz większych rezerw niektórych surowców eksportowych, których nie można sprzedawać oraz nadzwyczaj poważne trudności żywnościowe.

Ostatnie dane wykazują, że deficyt Argentyny w handlu zagranicznym osiągnął w ciągu pierwszych czterech miesięcy b.r. sumę \$ 140 mln., podczas gdy niedobór za cały ubiegły rok wyniósł \$ 175 mln. W wyniku tego nastąpił silny spadek rezerw dewizowych poniżej \$ 100 mln. W ciągu ostatnich 12-u miesięcy inflacja poczyniła wielkie spustoszenia w gospodarce argentyńskiej, przyczyniając się do gwałtownego wzrostu cen; m.in. koszty utrzymania podniosły się o ponad 30%. Sytuację wewnętrzną utrudnia kryzys w przemysłach przetwórczych świata kapitalistycznego, na skutek czego Argentyna nie może zbyć wełny, skór i garbnika quebracho, które to towary obecnie stanowią główne pozycje eksportu.

Najkrytyczniej przedstawia się sytuacja żywnościowa. Argentyna - kraj, który niegdyś należał do największych eksporterów pszenicy i mięsa - cierpi na dotkliwy brak żywności. W ostatnich tygodniach zawieszono całkowicie eksport pszenicy, co ma miejsce po raz pierwszy w historii gospodarczej tego kraju. Długotrwała susza i pogłębiający się deficyt żywnościowy zmusiły rząd do poszukiwania na rynkach zagranicznych około 200.000 ton pszenicy, której brak daje się coraz ostrzej we znaki. Nie powiodły się próby wymiany na rynkach zagranicznych posiadanych zapasów wełny, skór i quebracho na pszenicę.

A U S T R A L I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Po raz pierwszy od 12 miesięcy Australia posiadała w czerwcu b.r. dodatnie saldo bilansu handlowego, co pismo "Public Ledger" przypisuje drastycznym ograniczeniom importowym. Import w tym miesiącu wyraził się cyfrą £ A 55.4 mln.,

podczas gdy eksport osiągnął £ A 56,7 mln., w wyniku czego powstało saldo dodatnie w wysokości £ A 1,3 mln.

Za cały rok gospodarczy 1951/52, który skończył się 30 czerwca b.r., obroty Australii zamknęły się deficytem w wysokości £ A 377,2 mln. wobec salda dodatniego, wynoszącego £ A 237,9 mln. w roku 1950/51.

Import w roku 1951/52 osiągnął £ A 1.052,9 mln., eksport zaś - £ A 675,7 mln.

Jak stwierdza "Financial Times", ten nienotowany w historii Australii deficyt handlu zagranicznego spowodowany został przede wszystkim spadkiem cen wełny i niektórych innych towarów eksportowych.

F i n a n s e

Według oświadczenia Federalnego Ministra Skarbu, Fadden, budżet Commonwealth u wykazał za ubiegły rok finansowy na dzień 30 czerwca r.b. nadwyżkę w wysokości £ A 98,5 mln. Jest to suma mniejsza o £ A 16 mln. w stosunku do przewidywanej w początku roku budżetowej nadwyżki w wysokości £ A 114,5 mln.

Dochody, wyrażające się cyfrą £ A 1.002 mln., były o £ A 39 mln. mniejsze, niż to przewidywał budżet. Wpływy z podatków dochodowych spadły o £ A 17 mln. w porównaniu z oczekiwanymi, głównie skutkiem tego, że zawiodły podatki od producentów wełny, którzy doznali poważnych strat na skutek klęsk pożaru i suszy, jak również spadku cen wełny.

P r o d u k c j a

Jak pisze korespondent "Neue Zürcher Zeitung", w ciągu ostatnich dwóch miesięcy mnożą się różne oznaki pogłębiającego się zastoju w całym życiu gospodarczym Australii. Poput na wszelkie towary konsumcyjne osłabł, a obroty detaliczne w pierwszym kwartale b.r. były już o 11% niższe, niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Jednocześnie wskaźnik stanu zapasów u detalistów podniósł się o 40% powyżej poziomu normalnego.

Po dużym imporcie, na przełomie 1951 i 1952 roku, składki kupców hurtowych i większości fabryk przepełnione są artykułami konsumcyjnymi, szczególnie zaś towarami tekstylnymi. Na porządku dziennym jest zamykanie przedsiębiorstw, które nie mogą sprostać rosnącym trudnościom w związku ze spadkiem cen. Podobnie krytycznie zaczyna się kształtować sytuacja na rynku pracy. Coraz więcej robotników zasilą szeregi bezrobotnych, a na nieliczne zwalniane posady urzędnicze wymagane są konkursowe kwalifikacje.

Jednocześnie, w związku ze zbrojeniami, wzrasta w Australii produkcja żelaza i stali oraz węgla; podniosła się też produkcja materiałów budowlanych. "Neue Zürcher Zeitung" dodaje, że równocześnie kurczy się budownictwo cywilne: tak np.

w stanie Nowa Południowa Walia ograniczone zostało ono o połowę. Niektórzy producenci materiałów budowlanych na terenie tego stanu /najgęściej zaludnionego/ zwolnili już część robotników ze swych zakładów.

C H I L E

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Eksport Chile w ciągu dwóch pierwszych miesięcy b.r. osiągnął \$ 48,7 mln. wobec \$ 45,7 mln. w analogicznym okresie 1951 r., import zaś \$ 50,6 mln. wobec \$ 49,7 mln.

F i n a n s e

Jak podaje pismo "Aussenhandelsnachrichten", już od dłuższego czasu panuje w Chile trudna sytuacja na odcinku dewiz zagranicznych. Chilijski Bank Państwowy rozporządza obecnie tylko nieznaczoną ilością dewiz i z najwyższą trudnością pokrywa swe zobowiązania płatnicze wobec zagranicy. Oprócz tego peso chilijskie wykazało w ostatnim czasie poważny spadek kursu na wolnym rynku dewizowym. W tym stanie rzeczy rząd zmuszony został zaostrzyć kontrolę dewizową i wprowadzić znaczne ograniczenia importowe. Zdaniem cytowanego pisma, kryzys walutowy i płatniczy Chile należy przypisać zmniejszonemu wywozowi miedzi i przejściowemu zawieszeniu eksportu saletry.

S t o p a ż y c i o w a

Chilijskie pismo "Democracia" donosi, że ostatnio poważnie wzrosły w kraju ceny artykułów spożywczych i artykułów codziennego użytku. Tylko w ciągu maja b.r. koszty utrzymania wzrosły o 5,6%. Między innymi ceny lekarstw wzrosły o 30%, wyrobów tytoniowych - o 40%, obuwia - o 18%/po uprzedniej już wyższe o 35% w lutym b.r./, tkanin bawełnianych - o 20% itd.

Podniesione również zostały opłaty za gaz i prąd elektryczny jak i inne usługi komunalne.

Na odbytym niedawno zebraniu Stowarzyszenia Kupców Detalicznych podkreślono, że panoszy się spekulacja i coraz trudniej jest zaopatrywać ludność w różne artykuły, jak: mąka, mleko, oleje roślinne, mięso, zapaki itd. Monopoliści przy poparciu rządu ustanawiają niepomierzenie wysokie ceny przede wszystkim na artykuły spożywcze i towary powszechnego użytku, co prowadzi do zubożenia szerokich warstw narodu i ruiny drobnych kupców.

H A I T I

Handel zagraniczny

Import Haiti w roku 1951 wyniósł 222,6 mln. gurdów, wykazując wzrost o 23% w porównaniu z rokiem 1950, eksport zaś osiągnął 248 mln. gurdów i wzrósł o 29% wobec 1950 r.

Ważniejszymi pozycjami importu były :

mąka pszenna	20.073.997
ryby solone	6.919.514
smalec	4.926.619
napoje	10.184.260
mydło	8.552.043
perfumy	2.106.393
farby i barwniki	4.019.618
artykuły chemiczne i farmaceutyczne	6.460.183
tkaniny bawełniane i inne	45.029.629
benzyna i materiały pędne	4.898.899
cement	3.140.375
szkło	2.835.979
żelazo i stal	19.223.690
worki jutowe	1.898.156
papier	4.058.858
maszyny i aparatura	18.246.996
samochody osobowe i ciężarowe	10.662.632
skóry surowe i garbowane	4.824.750
tytoń	3.228.150
kaczuk i wyroby gumowe	3.997.421
budulec	2.233.521

Ważniejszymi artykułami eksportu były /w gurdach/:

kakao	6.482.998
kawa	130.065.781
bawełna	3.100.468
figi i banany	4.929.891
nasiona rycynusu	5.121.891
olejki eteryczne	4.927.199
wyroby z mahoni	1.514.861
skóry kozie	1.412.449
sizal	60.472.772
obuwie z sizalu	1.670.947
cukier	20.390.301

I R A N

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Eksport irański w okresie od dnia 21.III.1951 r. do dnia 20.III.1952 r. wynosił - według danych tymczasowych Głównego Urzędu Celnego - 277.000 ton wartości 4.289 mln. rialów, przekraczając w ten sposób wywóz roku poprzedniego o 46% pod wzglę-

dem ilościowym i o 23% pod względem wartościowym. /Główny Urząd Celný nie uwzględnia eksportu ropy naftowej/.

Główną przyczyną zwiększenia się eksportu z Iranu w ostatnich dwóch latach jest wzrost popytu na surowce.

Wywóz irański mógłby być znacznie większy, gdyby się podniosło produkcję rolniczą i ulepszyło system pakowania produktów krajowych.

Import Iranu w omawianym roku wyraził się ilością 354.000 ton wartości 7.011 mln. rialów.

Jak zaznacza "Oil and Gas Jurnal", w ciągu 6 ostatnich miesięcy obiegały pogłoski o podpisaniu licznych kontraktów na dostawy nafty irańskiej lub o tym, że mają one być podpisane. Jednakże żaden z tych kontraktów nie został zrealizowany. Główną przyczyną tego są - zdaniem oficjalnych przedstawicieli przemysłu - trudności transportowe, oświadczenia Towarzystwa Anglo-Irańskiego, że wytoczą one sprawę sądową przeciwko każdej firmie, która zakupi w Iranie produkty naftowe, jak również fakt zwiększenia wydobycia przez monopole naftowe w innych krajach, co dało możność pokrycia zapotrzebowania krajów, zależnych dawniej od dostaw z Abadanu.

F i n a n s e

Odkąd przestały wpływać dewizy z eksportu ropy naftowej /ostatnio wpływy te wynosiły £ 30 mln. rocznie/, musiał irański bank państwowy pokrywać deficyt bilansu handlowego ze swych rezerw walutowych. Ostatnie dane wykazują spadek zapasu posiadanych dewiz z 1720 mln. rialów na początku r.1949 do 274 mln. rialów, co - według oficjalnego kursu 32 rialów za jednego dolara - wynosi niecałe \$ 9 mln. Jednocześnie zmniejszyły się państwowe rezerwy złota i dewiz z 4.400 mln. rialów do 1780 mln. rialów, rezerwy te maleją nadal.

Na początku grudnia ub.r. rząd wstrzymał wydawanie dewiz na import ważnych artykułów, od tego więc czasu importerzy zmuszeni byli kupować je na wolnym rynku, wskutek czego kurs dolara podniósł się z 60 rialów do 75 rialów. W takim samym stosunku podniósł się kurs innych walut, co podniosło ceny wielu artykułów importowych.

W tej wyjątkowo ciężkiej sytuacji rząd irański zwrócił się do Stanów Zjednoczonych z prośbą o pożyczkę w wysokości \$ 120 mln., została ona jednak odrzucona. Jedynie w ramach 4-go punktu programu Trumana udzieliły USA \$ 5 mln. na zakup cukru na Kubie, przy czym suma ta powróciła do Amerykanów, ponieważ przemysł cukrowniczy Kuby znajduje się w rękach monopolu Stanów Zjednoczonych.

Ponieważ żadne inne państwo kapitalistyczne nie chciało udzielić kredytu Iranowi, rząd musiał jeszcze bardziej ograniczyć import. Od dnia 21 marca b.r. wstrzymano całkowicie wydawanie licencji przywozowych.

W ciągu ubiegłego roku finansowego rząd wprowadził daleko idące oszczędności w wydatkach, przede wszystkim zaś skreślił z budżetu sumy przeznaczone na rozwój gospodarki narodowej i kredyty dodatkowe.

Medzlis upoważnił rząd do emisji dwuletniej 6%-ej pożyczki wewnętrznej w czterech transzach po 500 mln. rialów każda. Pierwsza transza została zrealizowana, jednakże co do dalszych - rząd nie powziął żadnej decyzji aż do końca roku finansowego 1951/52.

Obieg pieniężny w omawianym okresie osiągnął cyfrę 7.800 mln. rialów.

Produkcja

Produkcja przemysłu naftowego spadła katastrofalnie, co ilustrują poniższe dane /w tysiącach ton/:

	1950 r.		1951 r.		
	styczeń	luty	paźdz.	listop.	grudzień
produkcja ropy naftowej	2.667	2.620	17	236	154

W jesieni ub. roku uruchomiono rafinerię cukru w Torbate Heydarich. Produkcja cukru wyniosła w omawianym roku około 70.000 ton, czyli wzrosła o 23% w porównaniu do roku poprzedniego. Zawarto umowę na dostawę urządzeń dla nowej cukrowni w Taksa, która będzie mogła przerabiać 350 ton buraków cukrowych dziennie. Rozpoczęto budowę cementowni w Chiraz i zamówiono za granicą nowe maszyny dla istniejącej już cementowni w Rey, co podniesie jej produkcję do 300 ton dziennie.

Fabryki prywatne, szczególnie włókiennicze, są w bardzo ciężkim położeniu z powodu zastoju na rynku i konkurencji zagranicznej.

Koszty utrzymania

Wskaźnik kosztów utrzymania w r.1951 wynosił /r.1948 = 100/: w styczniu 87, w grudniu 98, w styczniu i lutym zaś 1952 - 98.

J A P O N I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Rząd Japonii opublikował program importu na okres kwiecień - wrzesień 1952 r.

Program ten inicjuje nową politykę, określając wymianę towarową z zagranicą na okres 6-ciu miesięcy, a nie jednego kwartału, jak to było dotychczas praktykowane.

W okresie tym ogólna wartość importu wynieść ma \$ 1.211.424.800. Kwota importowa w dolarach została ustalona na sumę \$ 546.756.550, a w funtach szterl. - na £ 452.838.750.

Sumę \$ 211.829.500 przyznano dla importu z krajów posiadających "open account".

Ogólna kwota importowa w nowym ~~programie~~ jest o \$ 170 mln. większa, niż dwa łączne poprzednie budżety kwartalne z okresu kwiecień-wrzesień 1951 r.

Ważną zmianą w porównaniu z poprzednim budżetem jest fakt, że podczas, gdy kwoty przeznaczone na import za dolary spadały progresywnie w okresie dwóch ostatnich budżetów kwartalnych /wynoszących 41% i 33% w porównaniu z 63% za III kwartał 1951 roku/, to w ostatnim programie kwota ta wzrosła do 49% ogólnych wydatków przewidzianych na przywóz. Poniższa tabela ilustruje proponowaną strukturę towarową importu dolarowego:

<u>Grupa towarowa</u>	<u>Wartość cif</u> <u>/w dolarach/</u>
zboże i produkty spożywcze	167.272.500
surowce przemysłowe z wyjątkiem paliw	129.237.100
skóry i skórki	2.197.500
nasiona oleiste	3.150.000
kauczuk syntetyczny	742.800
miazga papiernicza	3.225.000
tekstylia	91.000.000
nawozy sztuczne i minerały do ich prod.	8.187.000
minerały metaliczne	20.134.800
surowce roślinne	500.000
węgiel, ropa naftowa i jej pochodne	64.015.800
chemikalia	5.654.200
fabrykaty	4.646.950
maszyny	21.850.000
towary dla placówek zagranicznych, prze- bywających na terenie Japonii	4.700.000
towary wymagające płatności dodatkowych	80.000
towary ze strefy wolnocłowej	400.000
towary dla popierania eksportu	4.000.000
towary zliberalizowane	41.000.000
różne	4.000.000
rezerwy	100.000.000
O g ó ł e m	546.756.550

Japońskie sfery handlowe wyrażają najwyższy niepokój z powodu sytuacji w jakiej się znajduje gospodarka kraju. Krzywa handlu zagranicznego Japonii po pewnym podniesieniu się, na wiosnę bieżącego roku spadła ponownie. Według najbardziej optymistycznych obliczeń, eksport towarów japońskich w roku bieżącym wyniósł zaledwie połowę wywozu w analogicznym okresie roku ubiegłego, nie mówiąc już o olbrzymim jego cofnięciu się w porównaniu z latami przedwojennymi. Zagrożone są poważnie wyroby włókiennicze, które stanowią podstawowy artykuł eksportu japońskiego.

Eksport ich w okresie pierwszych 5 miesięcy bieżącego roku wynosił 393.535 mln. yardów wobec 492.617 mln. yardów w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zniżkową tendencję tkanin bawełnianych przedstawia poniższa tabela:

	<u>r.1951</u>	<u>r.1952</u>
	/ w tysiącach jardów/	
styczeń	75.869	85.198
luty	70.692	93.038
marzec	114.616	76.366
kwiecień	100.722	65.403
maj	130.718	73.530

Przeciwnie natomiast rozwijał się eksport przędzy bawełnianej. W ciągu pierwszych 5 miesięcy r.1952 wywieziono jej ogółem z Japonii 19.501 mln.lb, czyli o 6.318 mln lb więcej, niż w analogicznym okresie r.1951. Wzrost ten przypisuje się w japońskich kołach handlowych temu, że Pakistan i Indonezja usiłują zahamować import tkanin bawełnianych, a zwiększyć przywóz przędzy bawełnianej dla podniesienia własnej produkcji tkanin.

Z innych artykułów, wywóz jedwabiu zmniejszył się w ciągu maja roku bieżącego o 25%. Eksport stali spadł w ciągu jednego tylko miesiąca z 281.000 ton do 69.498 ton. Znacznie zmalał również wywóz surówki, metali nieżelaznych, maszyn i wyrobów przemysłu lekkiego.

Wpływ lichwiarskiej zależności Japonii od Stanów Zjednoczonych i jej sytuacja, jako kraju znajdującego się pod butem amerykańskich okupantów, podziałała szczególnie zgubnie na japoński handel zagraniczny.

Okoliczność, że eksport tego kraju spadł gwałtownie, natychmiast po wejściu w życie separatystycznego traktatu pokojowego, raz jeszcze potwierdza, że służy on nie tylko imperialistom amerykańskim do przygotowania nowej wojny, lecz ma również na celu jeszcze większą eksploatację Japonii.

Pod pozorem t.zw. "zamówień specjalnych" Stany Zjednoczone wywożą nadal z Japonii niezbędne dla niej towary, surowce i paliwo. "Zamówienia specjalne" opłacane są poniżej cen wewnętrzno-rynkowych i eksportowych. Na przykład cena eksportowa jednego funta nici bawełnianych nr 20 wynosi £ 106, tymczasem Amerykanie zabierają je po £ 95.

Handel zagraniczny Japonii, znajdującej się pod kontrolą USA, zamienił się w narzędzie ekspansji amerykańskiej na rynkach Azji południowo-wschodniej.

Monopoliści amerykańscy pragną zmienić Azję południowo-wschodnią w swój rynek zbytu i w teren ekspansji dla swych kapitałów, które już częściowo ulokowali w towarzystwach i koncernach japońskich. Dlatego też USA propagują program "wspólnej" z Japonią eksploatacji bogactw naturalnych krajów Azji południowo-wschodniej. W tym celu kierują one tam japoński handel zagraniczny. Jednakże Stany Zjednoczone są tylko o tyle zainteresowane w forsowaniu tam japońskich towarów, o ile jest to korzystne dla monopolu amerykańskich, w rękach których znajduje się znaczna część handlu zagranicznego Japonii. Jak donosi bowiem gazeta "Jomiuri", monopole amerykańskie są właścicielami połowy wywożonych z Japonii towarów włókienniczych.

Ekspert japoński napotyka w Azji południowo-wschodniej na zacięty opór Wielkiej Brytanii, która pragnie zachować tam swoje pozycje. Napływ tańszych towarów japońskich zmusił Wielką Brytanię do nieograniczania się do zwykłych środków walki konkurencyjnej.

Pod naciskiem jej, takie kraje jak: Malaje, Sjam, Nowa Zelandia, Australia, Pakistan, Burma i inne - ograniczyły lub zaprzestały w zupełności importu towarów japońskich. Zarządzenia te przyniosły dużą szkodę handlowi zagranicznemu Japonii.

Większość przedstawicieli sfer handlowych widzi jedyny ratunek w rozwoju handlu międzynarodowego, w szczególności z Chinami Ludowymi. Jak donosi prasa, żądają tego przemysłowcy i kupcy - armatorzy, których statki dawniej przewoziły towary do Chin, obecnie zaś są bezczynne.

Żądają tego właściciele stoczni, towarzystwa hutniczego, którzy zainteresowani są kupnem taniego węgla i rudy żelaznej z Chin oraz producenci maszyn włókienniczych. Wszyscy oni wysuwają te żądania na swoich posiedzeniach i zjazdach. Z przedstawicieli ich wyłoniło się towarzystwo Japońsko-Chińskiej Współpracy Handlowej, popierane przez postępowe organizacje japońskie, gdyż założenia jego odpowiadają żywotnym interesom Japonii i jej dążeniom do niezależnego rozwoju całej gospodarki narodowej.

Dążeniom tym usiłują za wszelką cenę przeszkodzić Amerykanie, którzy zorganizowali nawet przy końcu lipca specjalną konferencję przeciwko handlowi z Chinami Ludowymi. Na konferencji tej zaznaczyły się poważne rozbieżności zdań co do formy kontroli eksportu do Chin między USA z jednej strony a Wielką Brytanią i Francją z drugiej. Amerykanie pragnęliby mianowicie utworzyć w Japonii odrębną organizację - na wzór istniejącej w Paryżu - która by miała za zadanie przestrzeganie narzuconych przez Waszyngton zakazów handlu z Chinami, jednakże Francja i Wielka Brytania wołały, aby zadanie to powierzono było organowi paryskiemu. Londyn i Paryż liczyły bowiem, iż organizacja, mająca siedzibę w zachodniej Europie, działałaby na Dalekim Wschodzie mniej efektywnie, niż organizacja z siedzibą w Tokio. Wielka Brytania nie jest - jak wiadomo - entuzjastką amerykańskich zakazów eksportu do Chin, które powodują m.in. ekspansję handlową Japonii na brytyjskie rynki azjatyckie.

Omawiając spór Wielkiej Brytanii, Francji i Japonii wobec narzuconych przez Waszyngton zakazów eksportowych, "Le Monde" stwierdza, że Chiny są naturalnym rynkiem dla Japonii. Aby żyć, Japończycy muszą eksportować. Wydatki amerykańskie na zamówienia w przemyśle japońskim, realizowane od wybuchu wojny koreańskiej, nie rozwiązują problemu. Przemysłowa produkcja japońska musi więc znaleźć inne rynki zbytu. Chodziłoby o rozprowadzenie towarów japońskich w południowo-wschodniej Azji i w Ameryce - tradycyjnych rynkach mocarstw zachodnich. Ostatecznie Anglii i Francji udało się przeforsować swój punkt widzenia, co pozwala przypuszczać, że ograniczenia handlu na Dalekim Wschodzie, kontynuowane z Europą, teraz nie będą mogły być ściśle przestrzegane.

Genewski korespondent "New York Times" donosi, że zgłoszenie przez Japonię chęci przystąpienia do umowy w sprawie taryfy i ceł /GATT/ wywołało poruszenie w stolicach zachodnio-europejskich, a zwłaszcza w Londynie.

Przyjęcie Japonii do GATT oznaczałoby przyznanie eksporterom japońskim prawa największego uprzywilejowania w zakresie ceł i taryf w krajach należących do GATT. Korespondent, przypominając, że rząd brytyjski zapowiedział w swoim czasie, iż w obawie przed dumpingiem japońskim Wielka Brytania nie przyzna Japonii prawa największego uprzywilejowania, przewiduje, że USA wywra maksymalny nacisk na Londyn w sprawie przyjęcia Japonii do GATT.

"New York Herald Tribune", w artykule poświęconym stanowi Japonii na rynkach światowych, zapowiada poparcie USA dla walki eksporterów japońskich o rynki zbytu, gdyż "w przeciwnym wypadku groziłoby nawiązanie przez Japonię stosunków z Chinami".

Przyznając, że rosnący eksport japoński spowoduje znaczne trudności dla eksporterów brytyjskich, "New York Herald Tribune" doradza Brytyjczykom pogodzenie się "z prawem konkurencji".

Jednakże - jak donosi dalekowschodni korespondent "Christian Science Monitor", Robertson, w ostatnim okresie Japonia musiała zrewidować swe wielkie nadzieje na Południową Azję, jako źródło surowców dla przemysłu japońskiego i rynek zbytu dla japońskich wyrobów.

Według korespondenta, japońskie misje handlowe, które z "wielkimi nadziejami" udały się do krajów Południowej Azji, odkryły, że "obraz malowany przez Amerykanów jest daleki od rzeczywistości". Misje te stwierdziły, że amerykańskie plany skierowania gospodarczej ekspansji Japonii na rynki Południowo-Wschodniej Azji "nie wzięły pod uwagę ani lokalnych nastrojów politycznych, ani nieuniknionego starcia z interesami Wielkiej Brytanii w Burmie, na Malajach i innych krajach tego rejonu". Misje japońskie - pisze korespondent - odkryły, że większość rządów w Południowej Azji ustosunkowuje się podejrzliwie do penetracji gospodarczej Japonii. Tak np. Pakistan wyraził jedynie gotowość przyjęcia pewnej liczby japońskich ekspertów technicznych. Sjam - ekspertów rolnych, a Indie - ekspertów hutniczych. Kraje te nie są natomiast skłonne dopuścić japońskich kapitałów do eksploatacji miejscowych zasobów naturalnych.

Stopa życiowa

O pogorszeniu się sytuacji gospodarczej Japonii świadczy coraz silniejszy spadek popytu na rynku wewnętrznym. Składy fabryczne i handlowe są przepełnione towarami, na które nie ma zbytu. Codziennie bankrutują średnie i małe firmy. Słowa "zastój", "kryzys", "depresja" występują stale na szpaltach japońskich dzienników i pism periodycznych, powtarzane są również na posiedzeniach różnych stowarzyszeń handlowych. Robotnicy i pracownicy cierpią niesłychaną nędzę, nie

stać ich bowiem na pokrycie najniezbędniejszych kosztów utrzymania. Zarobki ich są 6 - 7 krotnie niższe od oficjalnego minimum kosztów utrzymania.

Niepowstrzymana inflacja doprowadziła w końcu maja roku bież. do tego, że ogólna suma banknotów w obiegu osiągnie nie-notowane dotychczas rozmiary - 438,6 mlrd. jen, wzrastając, počawszy od rozpętań wojny w Korei, o ca 200 mlrd. jen. Amerykańska i japońska oligarchia wykorzystuje inflację w celu ograbienia mas pracujących i przerzucania ciężarów remilitaryzacji Japonii na najszerze masy społeczeństwa. Inflacja wywołuje dalszy nieprzerwany wzrost cen artykułów żywnościowych i towarów masowego użytku. Realna płaca robocza obniża się bardzo szybko. Jedynie w ciągu trwania działań wojennych w Korei, ceny rynkowe podniosły się co najmniej w granicach od 70 do 75%, podczas gdy nominalne płace zarobkowe podwyższyły się zaledwie o 15%. Począwszy od okupacji amerykańskiej, nastąpił wzrost podatków, obarczających ludność z 12,4 mlrd. jen do 826 mlrd. jen, tj. 66-krotnie. Średni poziom konsumpcji robotników japońskich, posiadających pracę, wynosił w 1951 r. zaledwie 66% na poły głodowego poziomu, jaki istniał w Japonii w latach 1934-1936. Zużycie tkanin na jednego mieszkańca zmalało do 20%, a papieru - do 30% w porównaniu z poziomem przedwojennym. Obecnie około 16 mln. mieszkańców Japonii nie posiada stałego miejsca zamieszkania i włóczy się po kraju.

Amerykańscy i japońscy monopolisci wzmagają eksploatację robotników, przedłużają czas pracy, który dochodzi już nawet do 12 - 14 godzin na dobę. W zakładach i fabrykach japońskich wprowadzono katorżniczy system pracy i uciążliwy nadzór.

W wyjątkowo ciężkiej sytuacji znajdują się rolnicy. Posiadają oni niemal mikroskopijne działki ziemi lub nawet i tym nie dysponują. Oficjalne dane Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa wskazują, że z łącznej liczby 6,2 mln. gospodarstw wieśniaczych ponad 2,5 mln. posiada zaledwie 0,5 cio ziemi /cio = 0,9 ha/, zaś 3,3 mln. gospodarstw - działki od 0,5 do 2 cio. Setki tysięcy wieśniaków w ogóle nie posiada ziemi, wiedząc niemal głodowy tryb życia. Sytuacja rolników pogarsza się stale w wyniku narastania obciążeń dodatkowych i podwyższania czynszu dzierżawnego, zwiększania przymusowych dostaw zboża oraz na skutek zwwyżki cen wyrobów przemysłowych i nawozów. Jak wynika z informacji pisma "Yomuri", opodatkowanie rolników stanowi często połowę niemal dochodów rodziny wieśniaczej.

Skrajne ubóstwo rolników japońskich wywiera również swój wpływ na stan gospodarki rolnej. W wyniku złej obróbki ziemi i braku nawozów zanotowano w ubiegłym roku silny spadek urodzajów.

K A N A D A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu informacji, zamieszczonych w nr 24/59

"WHZ" podajemy poniżej strukturę towarową eksportu i importu kanadyjskiego w kwietniu r.b. /w mln. dolarów kanadyjskich/.

Głównymi pozycjami eksportu były:

	K w i e c i e ń	
	1951 r.	1952 r.
pszenica	20,6	48,1
papier gazetowy	42,3	47,9
masa drzewna	26,6	29,2
tarcica	27,5	25,8
nikiel	11,2	13,9
aluminium i wyroby aluminiowe	12,7	13,8
miedź i wyroby miedziane	9,3	11,2
maszyny i narzędzia rolnicze	10,8	10,8
mąka pszenna	12,1	10,4
cynk i wyroby cynkowe	5,0	9,7
ryby i przetwory rybne	7,5	9,0
azbest i wyroby azbestowe	7,8	8,0
zboża /bez pszenicy/	2,4	6,8
samoloty i części do nich	0,4	5,1

Głównymi pozycjami importu były:

	K w i e c i e ń	
	1951 r.	1952 r.
maszyny /bez rolniczych/	29,9	30,7
maszyny rolnicze	12,2	22,0
części samochodowe	20,6	17,5
ropa naftowa	19,4	15,8
walcówka	15,4	14,4
samoloty i części zapasowe do nich	2,5	11,8
kotły parowe	8,4	11,0
aparaty elektryczne	11,4	9,8
węgiel	10,9	9,3
produkty ropy naftowej	5,8	7,0
owoce	7,2	6,8
warzywa	3,4	6,0
cukier	5,9	5,2

Jak donosi "Moniteur Officiel", bilans handlowy Kanady za pierwsze cztery miesiące b.r. zamknął się nadwyżką w wysokości 110 mln. dolarów w porównaniu z deficytem w wysokości 217 mln. dolarów w analogicznym okresie 1951 r.

Zgodnie z tymczasowymi danymi kanadyjskiego Biura Statystycznego, eksport Kanady w maju b.r. osiągnął 380,8 mln. dolarów kanadyjskich wobec 323,4 mln. d.k. w tymże miesiącu ubiegłego roku, import zaś - 387,9 mln. d.k. wobec 405,1 mln. d.k.

Głównymi partnerami Kanady w handlu zagranicznym byli:

<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u>	
M a j			
<u>1951 r.</u>	<u>1952 r.</u>	<u>1951 r.</u>	<u>1952 r.</u>
/w mln. dol.kanad./			

USA	273,2	284,4	208,7	198,9
Wielka Brytania	43,6	33,2	47,2	85,6
Inne kraje imperium bryt.	32,0	20,3	20,4	25,6

P r o d u k c j a

Agencja "Agefi" podaje, że wskaźnik produkcji przemysłowej Kanady spadł nieco w maju b.r. w porównaniu z tymże miesiącem ubiegłego roku, był jednak wyższy od poziomu z grudnia 1951 r.

Koła przemysłowe Kanady stwierdzają krytyczną sytuację na odcinku produkcji wyrobów wełnianych i nie spodziewają się poprawy w najbliższej przyszłości.

Według doniesień "Financial Times", od 1 kwietnia 1951 roku do 1 kwietnia b.r. bezrobocie w kanadyjskim przemyśle włókienniczym wzrosło o 19%, przy tym większość robotników pracuje w ograniczonej ilości godzin.

Sytuacja w tej gałęzi przemysłu wywołana została brakiem popytu na produkcję krajową wobec tego, że Wielka Brytania zalewa rynek kanadyjski tekstyliami po cenach niższych od kosztów produkcji w Kanadzie.

K U B A

Handel zagraniczny

Zgodnie z danymi "Foreign Commerce Weekly", obroty zagraniczne Kuby w 1951 r. osiągnęły 1.406 mln. pesos kubańskich w porównaniu z 1.157 mln. pesos w 1950 r. Eksport wyniósł 640 mln. pesos wobec 550 mln. pesos w 1950 r., import zaś - 766 mln. pesos wobec 642 mln. pesos.

Struktura towarowa eksportu Kuby w 1951 r. przedstawiała się następująco /w mln.pesos k./:

Ogółem	766.0
w tym:	
cukier	631,5
miedź	40,6
tytoń	39,6
rudy	14,5
świeże owoce i warzywa	2,9
inne	38,9

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Jak podaje "Public Ledger", eksport meksykański w ciągu pierwszego kwartału b.r. osiągnął 1.257,3 mln. pesos, import zaś 1.687,5 mln. pesos, wskutek czego powstał deficyt bilansu handlowego w wysokości 430,2 mln. pesos. Import obejmował między innymi maszyny przemysłowe i rolnicze wartości 456,5 mln. pesos, instrumenty precyzyjne i inne oraz pojazdy mechaniczne wartości 346,5 mln. pesos.

P r o d u k c j a

Poniżej podajemy kilka szczegółów o stanie produkcji meksykańskiej w r.1951. Produkcja nafty osiągnęła w tym okresie ca 78,8 mln. beczek. Z ilości tej eksportowano 24,4 mln. beczek.

Produkcja surowki żelaznej wzrosła z ilości 227.000 ton w 1950 r. do 254.000 ton w r.1951. Równocześnie wzrosła o 16,8% produkcja wyrobów metalowych. Wzrosła również produkcja cementu z 1.388.000 ton do 1.535.000 ton. Poważnie zwiększyła się produkcja kwasu siarkowego z 43.374 ton do 85.000 t., przy czym równocześnie wzrosła zdolność produkcyjna z 63.145 ton rocznie do 136.145 ton rocznie.

Zbudowanie nowej fabryki siarczanu amonu w Cucutitlan umożliwia zwiększenie dotychczasowej produkcji o 100%, przy czym w roku 1951 wyprodukowano ponad 56.000 ton. Produkcja opon wyniosła w 1951 r. 804.000 sztuk, zaś węży gumowych 542.000 szt., tj. o 27% więcej, niż w roku 1950. Produkcja konserw spożywczych wzrosła o 33,5% do 49.000 ton. Z wyjątkiem produkcji alkoholu, błon filmowych i obuwia skózanego - prawie wszystkie gałęzie przemysłu wykazały pewien wzrost produkcji. Odczuwa się brak energii elektrycznej, różnych surowców i środków transportowych. W miejscowości Chihuahua będzie rozpoczęta przy końcu bieżącego roku budowa fabryki celulozy i papieru - w pierwszym rzędzie rotacyjnego, która całkowicie pokryje zapotrzebowanie krajowe na papier rotacyjny. W celu zapewnienia tej fabryce zaopatrzenia w surowce, rząd wydał zakaz eksportu drewna z Chihuahua i innych terenów, obfitujących w drewno w północno-zachodnim Meksyku w ciągu dwóch lat.

Długotrwała susza spowodowała wielkie straty w stanie pogłowia oraz produkcji alfa-alfa, pszenicy, strączkowych, kukurydzy, owsa, warzyw i owoców - szczególnie w stanie Chihuahua i Durando. Plantacje bawełny w Matamoros i Laguna są również zagrożone suszą. Tak samo zagrożona jest produkcja cukru. Przekroczy ona w bieżącym sezonie wyniki ubiegłego roku /806.000 ton cukru w stanie surowym/ zaledwie o 10 - 20.000 ton. W związku z tym egzystencja wielu gospodarstw rolnych jest zagrożona,

a bezrobocie wśród robotników rolnych nieustannie wzrasta.

Stopa życiowa

Zgodnie z danymi meksykańskiego Ministerstwa Gospodarki Narodowej, ogólny wskaźnik kosztów utrzymania w Meksyku wzrósł w marcu b.r. o 19,4% w porównaniu z analogicznym miesiącem 1951 r., a wskaźnik cen artykułów spożywczych - o 24,1%. Rozwój wskaźników kosztów utrzymania i cen hurtowych przedstawiał się jak niżej /1939 r. = 100/:

	<u>Luty</u> 1952 r.	<u>M a r z e c</u> 1951 r. 1952 r.	
Wskaźnik ogólny kosztów utrzymania	449,9	375,8	448,8
Wskaźnik cen artykułów spożywczych	448,6	365,6	453,6
Wskaźnik ogólny cen hurtowych /w/g Banku Meksykańskiego/	399,7	375,4	403,5

P A N A M A

Handel zagraniczny

Import Panamy w ciągu roku 1951 osiągnął 53,2 mln. balboas / 1 balboas = 1 dol. / w porównaniu z 61,4 mln. balboas w 1950 r., eksport zaś - 11,0 mln. balboas wobec 9.3 mln. balb.

W ciągu lutego b.r. import tego kraju spadł do 5,2 mln. balboas z 6,1 mln. balboas w styczniu b.r., a eksport - do 0,7 mln. balboas z 0.9 mln. balboas.

P E R U

Handel zagraniczny

Obroty zagraniczne Peru w 1951 r. osiągnęły 8.029 mln. solów /1 sol = 6.65 \$ ameryk./ wobec 5.770 mln. solów w 1950 roku. Wzrost obrotów towarowych nastąpił głównie wskutek zwiększonego importu, który podwyższył się z 2.878 mln. solów w 1950 r. do 4.128 mln. solów w roku ubiegłym. Eksport peruwiański wzrósł z 2.893 mln. solów w 1950 r. do 3.811 mln. solów w 1951 r.

Ujemne saldo bilansu handlowego w 1951 r. wyniosło 407 mln. solów wobec nadwyżki eksportu w wysokości 15 mln. solów w 1951 r.

Rozwój importu i eksportu Feru w 1951 r. przedstawiał się w porównaniu z rokiem 1950 następująco:

	<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u>	
	1950 r.	1951 r.	1950 r.	1951 r.
	/w mln. solów /			
I. półrocze	1.066	2.239	1.039	1.441
II. półrocze	1.812	1.979	1.854	2.370
w tym:				
lipiec	139	306	260	473
sierpień	297	374	284	467
wrzesień	255	316	386	384
październik	355	391	293	409
listopad	303	288	357	290
grudzień	409	304	274	347

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Zgodnie z danymi Ministerstwa Handlu USA, struktura geograficzna importu i eksportu tego kraju w ciągu kwietnia i pierwszych czterech miesięcy b.r. przedstawiała się następująco:

	/w mln.dolarów/						x/
	<u>Ogólny import</u>			<u>E k s p o r t</u>			
	w okresie			w okresie			
	kwiec. 1952	stycz. 1951	kwiec. 1952 r.	kwiec. 1952 r.	stycz. 1951	kwiecień 1952 r.	
Ogółem	931,8	4.065,8	3.708,2	1.331,0 ⁺	4.705,2	5.326,0 ⁺	
Ameryka Płn.	325,4	1.213,8	1.282,6	389,4	1.449,2	1.456,0	
w tym:							
Kanada	189,5	720,2	749,1	242,1	886,4	865,6	
Meksyk	37,5	123,6	154,6	59,0	219,2	234,3	
Kuba	47,5	156,5	152,5	44,0	199,7	182,0	

x/ łącznie z reeksportem

+/w tym dostawy wojskowe, które wyniosły w kwietniu b.r. \$ 218,9 mln.wobec \$ 117,5 mln.w kwietniu 1951 r., a za styczeń-kwiecień b.r. - \$ 614,7 mln. wobec \$ 450,4 mln. w analogicznym okresie ubiegłego roku

m-c	IV. 1952	I. 1951	IV. 1952	IV. 1952	I. 1951	IV. 1952 r.
<u>Ameryka Płd.</u>	172,8	911,2	718,0	175,9	625,5	718,6
w tym:						
Brazylia	66,9	335,5	291,6	65,5	177,6	273,5
Wenezuela	34,8	107,8	129,5	45,0	164,0	170,4
Kolumbia	28,1	109,0	132,3	18,3	72,5	75,7
Argentyna	10,9	120,8	36,4	13,2	65,2	57,2
Chile	15,1	74,3	71,1	11,1	48,6	48,6
Peru	5,5	18,3	17,7	8,6	35,6	39,2
Urugwaj	3,0	101,6	8,8	4,7	31,4	20,1
<u>Europa</u>	174,4	728,9	673,7	270,0	1.248,8	1.365,6
w tym:						
W. Brytania	47,3	155,0	157,3	56,4	230,5	297,6
Włochy	12,4	52,4	49,3	37,4	176,4	166,4
Francja	14,0	107,4	63,0	33,7	124,0	146,8
Holandia	17,9	40,9	50,7	24,5	90,7	108,7
Belgia-Luksemburg	18,1	86,0	67,1	22,9	116,6	119,4
Niemcy zach.	14,4	69,7	64,3	22,1	165,7	173,1
Szwajcaria	11,7	46,2	45,5	14,1	60,6	56,3
Szwecja	5,3	32,6	27,5	8,0	35,2	47,5
Norwegia	4,9	16,4	20,0	7,8	28,6	29,5
Austria	2,0	9,1	10,4	7,6	38,5	35,7
Grecja	2,6	11,8	10,8	7,2	38,9	31,5
Dania	1,4	6,7	7,9	2,4	22,1	23,0
<u>Azja</u>	168,3	828,7	670,0	198,8	703,0	845,3
w tym:						
Japonia	14,9	71,5	65,8	63,5	236,5	209,9
Indie	25,6	116,8	94,1	44,6	113,1	243,1
Filipiny	16,6	113,6	69,9	21,2	88,9	95,2
Indonezja	28,1	98,5	103,0	10,0	53,6	44,5
Arabia Saud.	3,3	10,8	10,5	6,2	10,7	29,1
Turecja	2,5	37,5	19,1	4,7	20,0	21,6
Malaje Bryt.	42,3	170,1	185,5	3,2	18,9	14,9
Pakistan	1,8	22,8	6,6	2,7	9,0	18,7
<u>Oceania</u>	34,8	144,9	94,9	19,6	60,3	92,3
w tym:						
Australia	21,9	122,4	59,3	17,3	46,9	74,1
Nowa Zeland.	12,3	22,2	33,9	2,0	22,0	16,0
<u>Afryka</u>	56,1	238,3	269,0	58,4	168,0	233,5
w tym:						
Związek Afryki Połudn.	9,0	61,5	43,7	20,8	67,1	89,4
Egipt	3,0	25,1	51,8	10,3	19,5	31,7

Import Stanów Zjednoczonych z krajów Ameryki Łacińskiej w ciągu 4-ech miesięcy b.r. spadł do \$ 1.163,5 mln. wobec \$ 1.328,4 mln. w analogicznym okresie ub.roku, z Europy Zach.

łącznie z Turcją - do \$ 614,2 mln. wobec \$ 682,9 mln. i z krajów obszaru szterlingowego - do \$ 711,4 mln. wobec \$ 813,7 mln.

Eksport USA do krajów Ameryki Łacińskiej w okresie styczeń - kwiecień b.r. osiągnął \$ 1.244,6 mln. wobec \$ 1.292,2 mln. w tychże miesiącach 1951 r., do krajów Europy Zachodniej /łącznie z Turcją/ - \$ 1.300,4 mln. wobec \$ 1.364,3 mln. i do krajów obszaru szterlingowego - \$ 850 mln. wobec \$ 575,6 mln.

Eksport Stanów Zjednoczonych w pierwszych czterech miesiącach b.r., bez dostaw wojskowych, wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem 1951 r. o 11%, a z dostawami wojskowymi - o 13%. Jednocześnie, w wyniku nasilenia protekcjonizmu w USA, import w tym okresie spadł o 9%. W rezultacie różnica między eksportem a importem USA zwiększyła się w ciągu omawianych miesięcy b.r. ponad 5-krotnie w porównaniu z odpowiednim okresem 1951 r.

Prawie wszystkie kraje kapitalistyczne miały deficyt w stosunku do USA. Na przykład deficyt krajów Europy Zachodniej w pierwszych czterech miesiącach b.r. wyniósł \$ 692 mln. wobec \$ 520 mln. w analogicznym okresie 1951 r., w tym deficyt Wielkiej Brytanii wzrósł prawie dwukrotnie /z \$ 75 do 140 mln./, Francji - pięciokrotnie /z \$ 17 do 84 mln./ itd.

Wyjątek stanowią niektóre kraje, m.in. Indonezja, Malaje, Egipt, Kolumbia, Chile i Brazylia, z których Stany Zjednoczone importują surowce, celem zwiększenia swych zapasów strategicznych i wzmożenia wyścigu zbrojeń.

Struktura towarowa obrotów zagranicznych w kwietniu i w ciągu pierwszych czterech miesięcy b.r. przedstawiała się następująco /w mln.dolarów/:

	w o k r e s i e		
	kwiecień 1952 r.	styczeń - kwiecień 1951 r.	1952 r.
<u>Eksport</u> +/	1.321,8	4.638,9	5.279,4
<u>Surowce</u>	157,6	721,6	829,1
w tym:			
bawełna	73,8	370,8	375,1
węgiel	41,6	127,9	184,8
tytoń	11,1	67,4	66,8
ropa naftowa	10,0	33,1	32,0
<u>Artykuły spożywcze</u>	191,9	755,0	822,9
w tym:			
pszenica	85,8	283,7	376,8
kukurydza	15,0	87,2	61,3
<u>Półfabrykaty</u>	160,6	480,6	596,4
w tym:			
metale żelazne	33,3	100,6	99,6
chemikalia przemysł.++/	11,8	43,9	51,2

w o k r e s i c e			
	kwiecień 1952 r.	styczeń - 1951 r.	kwiecień 1952 r.
<u>Wyroby gotowe</u>	811,8	2.681,7	3.031,0
w tym:			
sprzęt przemysłowy ^{++/}	144,8	446,3	587,8
<u>z czego:</u>			
sprzęt budowlany			
i wiertniczy	44,6	140,1	176,2
obrabiaarki	21,3	63,6	84,9
instalacje elektr.			
i aparatura elektro-			
techniczna ^{++/}	51,2	170,0	195,1
części samochodowe	41,2	124,8	161,8
samochody ciężarowe			
i autobusy /nowe/	30,9	115,7	123,2
traktory i części			
do nich ^{++/}	30,7	108,5	122,5
samochody osobowe	28,8	117,5	93,4
wyroby bawełniane	25,2	133,8	112,9
tkaniny z włókna			
sztucznego	15,7	82,8	62,9
oleje smarowe	22,6	76,7	98,3
benzyna	12,2	44,0	50,3
<u>Import ^{+++/}</u>	935,1	3.927,2	3.722,6
<u>Surowce</u>	293,3	1.260,7	1.132,5
w tym:			
kaczuk	76,4	312,1	311,3
rudu i koncentraty	61,7	100,7	203,9
wełna	37,7	309,8	143,1
ropa naftowa	38,2	123,5	134,7
futerka	7,5	52,1	28,1
<u>Artykuły spożywcze</u>	263,7	1.148,9	1.105,3
w tym:			
kawa	115,5	531,6	426,0
cukier	41,8	151,6	140,6
kakao w ziarnach	17,9	91,6	75,3
<u>Półfabrykaty</u>	205,6	885,2	813,2
w tym:			
celuloza	22,1	106,1	100,7
produkty ropy naftowej	19,4	86,9	86,6
miedź	19,0	77,7	76,9
cyna	30,6	72,0	60,2
nikiel i stopy	9,3	28,2	34,4
tarcica	16,7	78,2	62,3
chemikalia przemysł.	5,2	48,4	29,0
<u>Wyroby gotowe</u>	172,5	632,4	671,6
w tym:			
papier gazetowy	45,6	156,2	176,0

w o k r e s i e
kwiecień styczeń - kwiecień
1952 r. 1951 r. 1952 r.

maszyny i środki
transportowe

33.3

78.0

106.8

Według danych Ministerstwa Handlu USA. eksport Stanów Zjednoczonych z reeksportem wyniósł w maju b.r. \$ 1.461 mln. wobec \$ 1.331 mln. w kwietniu b.r. i \$ 1.354,3 mln. w maju 1951 r.

Wzrost eksportu nastąpił głównie dzięki zwiększonemu wywozowi urządzeń wiertniczych, obrabiarek i wyrobów przemysłu metalowego, rudy żelaza, pszenicy, ryżu i innych towarów.

Ogólny import USA w omawianym miesiącu spadł do \$ 834,8 mln. wobec \$ 931,8 mln. w kwietniu b.r. i \$ 1.017,7 mln. w maju ubiegłego roku. Spadek importu spowodowany został przede wszystkim zmniejszonym przywozem kauczuku naturalnego, wełny, miedzi, wyrobów przemysłu stalowego, kawy i innych towarów.

Jak donosi paryski "Le Monde", koła przemysłowe i rolnicze Stanów Zjednoczonych coraz silniej wywierają presję na rząd w kierunku zaostrzenia ograniczeń importowych. Pod wpływem tych żądań rząd USA zastosował już ograniczenia /między innymi co do serów, masła i kapeluszy/, wprowadzając bądź to kontyngenty importowe, bądź też podnosząc cła. Cytowany dziennik informuje, że protekcyjnalistyczna polityka handlowa Stanów Zjednoczonych, stwarzająca poważne niebezpieczeństwa dla zbytu produkcji krajów kapitalistycznych, wywołuje ostre protesty tych krajów. Oficjalne protesty wystosowane zostały przez rząd Wielkiej Brytanii, Francji, Szwajcarii, Włoch, Norwegii, Holandii, Australii i Kanady.

F i n a n s e

Ministerstwo Skarbu USA podało do wiadomości, że deficyt budżetu państwowego w roku finansowym, kończącym się w dniu 30 czerwca b.r., wyniósł \$ 4.016.640.378. Wydatki osiągnęły \$ 66.145.246.957, tj. najwyższą notowaną cyfrę w czasie pokoju, dochody zaś - \$ 62.128.606.579.

Rezerwy złota Stanów Zjednoczonych powiększyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku o \$ 557.000.000 i osiągnęły łącznie około \$ 23.000.000.000.

Dziewięćdziesiąt trzy procent nowego złota na sumę \$ 520 mln. pochodziło z Wielkiej Brytanii, na \$ 22 mln. -

+ / bez reeksportu
++ / prócz dostaw wojskowych
+++ / dla zużycia kraju

ze Szwajcarii, a na \$ 20 mln. - z Belgii.

Wzrost amerykańskich rezerw złota nastąpił w wyniku nadwyżki eksportu nad importem.

Produkcja

Zgodnie z danymi "Federal Reserve Board", wskaźniki wysokości produkcji przemysłowej USA /bez uwzględnienia wahań sezonowych/ przedstawiały się w maju b.r. w zestawieniu z majem 1951 r. i sprawdzonymi wskaźnikami za kwiecień b.r. następująco /1935 r. = 100/:

	1951 r. <u>maj</u>	1952 r. <u>kwiecień</u> - <u>maj</u>
<u>Przemysły przetwórcze</u>		
towary trwałej konsumpcji	277	277 276
towary bezpośredniej konsumpcji	197	181 179
surówka i stal	263	245 245
urządzenia przemysłowe	336	352 348
środki transportowe	310	329 334
metale nieżelazne i wyroby z nich	206	219 217
matériały i wyroby drzewne	168	152 145
wyroby ceramiczne i szklane	242	216 222
tkaniny i wyroby włókiennicze	190	144 149
skóry i wyroby skórzane	97	102 -
artykuły spożywcze	159	149 152
papier i wyroby papiernicze	212	186 186
produkcja przemysłu poligraf.	179	180 178
przetwory naftowe oraz produkty suchej destylacji	263	266 203
chemikalia	298	296 294
wyroby gumowe	247	237 234
<u>Górnictwo</u>		
węgiel i ropa naftowa	168	171 163
rudy metali	166	131 161

Ogólny wskaźnik wielkości produkcji przemysłowej USA, z uwzględnieniem wahań sezonowych, spadł w maju b.r. do 214 wobec 216 w kwietniu b.r. i 222 w maju 1951 r. Spadek produkcji przemysłowej w maju b.r. "Federal Reserve Board" tłumaczy strajkami. W gałęziach przemysłu cywilnego trwał nadal zaznaczający się od szeregu miesięcy spadek produkcji.

Agencja "Agefi" donosi, że ustalony przez "Federal Reserve Board" wskaźnik produkcji przemysłowej w czerwcu b.r. spadł do 202 wobec 214 w maju b.r.

Sekretarz obrony USA, Lovett, udzielił wywiadu prasowego, w trakcie którego dowodził, że strajk stalowców spowodował większe straty, niż mógłby spowodować "jakikolwiek nalot nieprzyjacielski". Stwierdził on, że program zbrojeniowy na

bieżący rok ulegnie ograniczeniu w wyniku braku stali o ok. 30%.

Czasopismo "Iran Age" oblicza straty poniesione w wyniku strajku na 17 mln. ton stali.

Entuzjastyczna ocena sytuacji gospodarczej USA, zawarta w półrocznym raporcie gospodarczym Trumana dla Kongresu, ogłoszonym w dniu 19 lipca b.r., nie znajduje potwierdzenia w opinii ekonomistów amerykańskich, ani też w przeglądzie sytuacji ekonomicznej, ogłoszonym przez Ministerstwo Handlu.

Raport prezydenta głosi, że mimo wysokich podatków, wzrostu cen i deficytu budżetowego, "zatrudnienie", inwestycje i produkcja, zarówno cywilna jak i wojskowa, postępują ku nowemu rekordowemu poziomowi" i że "gospodarka amerykańska posiadała długofalowe perspektywy utrzymania równowagi i rozwoju". Truman oświadcza w swym raporcie, że należy odrzucić "pesymistyczne argumentacje, iż poważniejszy kryzys jest nieunikniony".

W przeciwieństwie do tego, organizacje gospodarcze, Krajowy Związek Dyrektorów Zakupów, Krajowa Rada Przemysłowa, Związek Producentów Maszyn, Biuletyn Gospodarczy Kiplingera, Biuro Statystyczne Ministerstwa Pracy i Biuro Ekonomiczne CIO wyrażają w swych sprawozdaniach wyraźne zaniepokojenie z powodu możliwości kryzysu gospodarczego w ciągu przyszłego roku. Według opinii wymienionych organizacji, okres prosperity, związany z wybuchem wojny koreańskiej, zakończył się i coraz częściej pojawiają się oznaki depresji. W związku z tym dają się też słyszeć opinie, że z punktu widzenia sytuacji gospodarczej, strajk w przemyśle stalowym był korzystny, likwidując zapasy stali.

Krajowy Związek Dyrektorów Zakupów w swym sprawozdaniu za czerwiec stwierdził dalszy spadek zamówień i poziomu produkcji i nie przewidywał jakiegokolwiek poprawy sytuacji na najbliższe miesiące. Krajowa Rada Przemysłowa w raporcie, opublikowanym 20 ub.m., stwierdza, że 60% przedstawicieli 200 różnych gałęzi przemysłu uważa okres powojennej prosperity za zakończony i zwraca uwagę na brak popytu na towary cywilne. Związek Producentów Maszyn, reprezentujący jeden z najważniejszych sektorów gospodarki zbrojeniowej, notuje spadek zamówień rządowych i dochodzi do wniosku, że "szczyt zapotrzebowania na maszyny do produkcji zbrojeniowej należy do przeszłości".

Biuletyn Agencji Kiplingera doszedł w ostatnim numerze do wniosku, że w drugiej połowie przyszłego roku należy się spodziewać "pewnego rodzaju depresji gospodarczej".

Biuro Statystyczne Departamentu Pracy w raporcie z 20 czerwca stwierdza, że "pokoreański wzrost zatrudnienia, związany ze zbrojeniami, zakończył się w połowie maja" i że przemysł zbrojeniowy jest całkowicie nasycony siłą roboczą.

Wreszcie Organ CIO - "Economic Outlook" w numerze lipcowym dochodzi do wniosku, że mimo zbrojeń istnieje groźba kryzysu gospodarczego w roku 1953 lub 1954, bowiem "jeśli wydatki konsumentów nie wzrosną, zarówno produkcja jak i za-

trudnienie spadną". Organ CIO dodaje, że brak jest obecnie "nagromadzonego zapotrzebowania" ze strony konsumentów, które istniało po zakończeniu wojny i że zdolność nabywczą ludności nie dotrzymuje tempa wzrostowi produkcji. Pismo stwierdza również, że tylko 78% ludności pracującej jest w pełni zatrudniona, 15% pracuje mniej niż 34 godziny tygodniowo, a 3% nie posiada w ogóle pracy.

Miesięcznik "Current Business", porównując sytuację gospodarczą USA w pierwszym półroczu bieżącego roku z sytuacją w odpowiednim półroczu roku ubiegłego, stwierdza, że ogólny poziom produkcji dało się utrzymać tylko w wyniku olbrzymiego wzrostu zbrojeń.

Zanotowany przez ten miesięcznik przegląd Ministerstwa Handlu stwierdza, że w pierwszym półroczu bieżącego roku produkcja 9 kluczowych gałęzi przemysłu, związanych ze zbrojeniami /m.in. przemysł lotniczy i produkcja ciężkiego sprzętu wojenskowego/ wzrosła o 100% w porównaniu z pierwszym półroczem ubiegłego roku, produkcja przemysłu stoczniowego - o 37%, natomiast produkcja w przemyśle radio-telewizyjnym spadła o 36%. w samochodowym - o 30% i we włókienniczym - o 25%.

C e n y

Zgodnie z tymczasowymi danymi Ministerstwa Pracy USA, wskaźnik cen hurtowych w maju b.r. przedstawiał się następująco / 1947 - 1949 = 100/:

	<u>kwiecień</u> <u>1952 r.</u>	<u>m a j</u> <u>1951 r.</u>	<u>1952 r.</u>
Wskaźnik ogólny	111,8	115,9	111,6
w tym:			
artykuły rolnicze	108,7	115,7	108,1
żywność	108,0	112,3	108,6
wszystkie towary - z wyłączeniem artykułów rolniczych i żywnościowych	113,3	116,8	113,0
w tym:			
chemikalia	104,8	111,3	104,0
opał i materiały oświetleniowe	106,3	106,2	106,5
meble i przedmioty użytku domowego	112,1	115,3	111,4
skóry i wyroby skórzane	94,1	126,2	94,5
materiały i wyroby drzewne	120,9	126,1	120,6
urządzenia przemysłowe	121,6	118,6	121,6
metale i wyroby z nich	122,5	123,2	121,8
kopaliny niemetaliczne	112,8	113,6	112,8
masa papiernicza i papier	117,4	119,8	117,1
kauczuk i wyroby gumowe	140,6	151,3	140,4
towary włókiennicze i odzież	99,9	114,8	99,4
tytoń, wyroby tytoniowe			
i napoje	110,8	108,4	110,8

S A N D O M I N G O

Handel zagraniczny

Obroty zagraniczne Republiki Dominikańskiej w pierwszym kwartale b.r. osiągnęły \$ 47,5 mln. wobec \$ 38,4 mln. w analogicznym okresie ubiegłego roku. W tym import wynosił \$ 15,2 mln., a eksport - \$ 32,3 mln.

U R U G W A J

Handel zagraniczny

Obroty zagraniczne Urugwaju osiągnęły w 1951 r. - według danych "Foreign Commerce Weekly" - \$ 545 mln., z czego eksport - \$ 236, a import - \$ 309 mln. Udział Stanów Zjednoczonych w eksporcie urugwajskim wyniósł 50%. a w imporcie - 46%.

Obroty zagraniczne w styczniu b.r. wyraziły się cyfrą \$ 33,8 mln. wobec \$ 85,7 mln. w styczniu 1951 r.

Import w styczniu b.r. spadł do \$ 22 mln. wobec \$ 28,9 mln. w tymże miesiącu 1951 r., a eksport - do \$ 11,8 mln. wobec \$ 56,8 mln., tj. prawie o 80%.

UMOWY HANDLOWE i PŁATNICZE

A U S T R I A - J U G O S Ł A W I A

Pomiędzy Austrią a Jugosławią zawarta została umowa handlowa obowiązująca do 28 lutego 1952 r. W ramach tej umowy, Austria dostarczy Jugosławii m.inn. wyroby azbestowe za \$ 100.000, surówkę żelazną - 18.000 t, walcówkę - 7.000 t. konstrukcje stalowe - \$ 600.000, łożyska kulkowe, pompy, maszyny budowlane i maszyny górnicze - po \$ 300.000, przędzę z wełny drzewnej 50 t, przędzę wełnianą - \$ 100.000, papier rotacyjny - 5.500 t, inny papier - \$ 300.000, opony samochodowe - \$ 100.000, motory elektryczne i transformatory - \$ 800.000, trak-tory i pojazdy mechaniczne - \$ 330.000 różne maszyny - \$ 500.000, tkaniny bawełniane - \$ 200.000, odbiorniki radiowe i części do nich - \$ 100.000.

W zamian za to Jugosławia dostarczy Austrii m.inn. rudy żelaza - 70.000 t, surówkę żelaza - 500 t, rudy chromu - \$ 8.000 t, piryty - 100.000 t, ołów - 2.000 t, miedź - 600 t, cynk - 100 t, rtęć - 20 t, ferrochrom - 1.000 t, bauksyt - 10.000 t, węgiel brunatny - 100.000 t, retortowy węgiel drzew-ny - 4.000 t, konopie - 1.200 t, cement portlandzki - 5.000 t, kwas siarkowy - 1.000 t, wytoń - 1.500 t, jaja - 600 t, ku-kurydżę - 30.000 t, farmaceutyki i chemikalia - \$ 100.000, wina - 3.000 hl.

A U S T R I A - T U R C J A

W Wiedniu podpisana została umowa handlowa, na mocy której Turcja ma dostarczyć Austrii bawełnę o wartości \$ 5 mln w zamian za różne artykuły przemysłowe z Austrii.

B E L G I A - J U G O S Ł A W I A

Mieszana komisja belgijsko-jugosłowiańska ogłosiła os-tatnio drugi protokół dodatkowy do umowy handlowej z 11 wrześ-nia 1948 r. Protokół ten, obowiązujący przez okres jednego ro-ku, zawiera nowe listy kontyngentów, wchodzących w miejsce kon-tyngentów ustalonych poprzednim protokołem z 8 listopada 1950 r. Wśród towarów, przeznaczonych na eksport z Jugosławii do Bel-gii i Luksemburga, wymienić należy produkty żywnościowe, w szcze-gółności jarzyny suszone - 15.500 ton, pasze, makuchy etc. - 20.000 ton, jęczmień pastewny - 2.000 ton, kukurydżę - 25.000 ton, wódki - 200 hl., dżemy owocowe za 1,5 mln fr.belg., skóry świńskie dla wyrobów galanterijnych - za 2 mln fr.belg., tar-cicę dębową - 2.000 m³, tarcicę bukową - 2.000 m³, drewno ży-wiczne - 20.000 m³, progi kolejowe dębowe - 200.000 szt., wy-roby drzewne - za 5 mln fr.belg., konopie i pakuły - 300 ton i in.

B R A Z Y L I A - G R E C J A

Według doniesień "Foreign Commerce Weekly" pomiędzy Brazylią a Grecją zawarta została roczna umowa handlowa, która weszła w życie 10 lipca 1952 r.

Obroty towarowe w ramach tej umowy wynieść mają \$ 2120.000 w obie strony. Podstawowymi pozycjami brazylijskiego eksportu do Grecji będą: kawa i mięso mrożone. Grecja dostarczy Brazylii w zamian za tytoń w liściach, oliwki, oliwę naturalną, świeże winogrona itd.

B R A Z Y L I A - H I S Z P A N I A

Agencja France Presse donosi, że pomiędzy Brazylią a Hiszpanią zawarta została umowa handlowa, w ramach której obroty handlowe wyniosą \$ 10 mln.

BULGARSKA REPUBLIKA LUDOWA - CHINSKA REPUBLIKA LUDOWA

Bułgarska Agencja Telegraficzna podaje, że 21 lipca br. podpisana została w Sofii umowa handlowa i płatnicza na 1952 r. pomiędzy Bułgarią a Chińską Republiką Ludową.

Bułgaria dostarczy Chińskiej Republice Ludowej: obrabiarek, wyrobów przemysłu elektrotechnicznego, nawozów azotowych, chemikalii i innych towarów. Chiny będą eksportować do Bułgarii metale nieżelazne, bawełnę, jedwab, tkaniny jedwabne i inne.

BULGARSKA REPUBLIKA LUDOWA - RUMUNSKA REPUBLIKA LUDOWA

Według doniesień prasy bułgarskiej w dniu 28 czerwca zawarta została w Sofii pomiędzy Bułgarią a Rumunią umowa dot. handlu i płatności na 1952 r.

W ramach tej umowy Rumunia będzie eksportować produkty naftowe, chemikalia, sprzęt przemysłowy itd. w zamian za co otrzyma z Bułgarii m.inn. - tytoń i rudy.

CHINSKA REPUBLIKA LUDOWA - NIEMCY ZACHODNIE

W Berlinie podpisana została chińsko-zachodn.niemiecka umowa handlowa na sumę 150 mln rubli. Umowa ta zawarta została jako uzupełnienie układu ramowego podpisanego 10 kwietnia w Moskwie jeszcze w czasie Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej.

Eksport zachodnio-niemiecki obejmuje następujące pozycje: /w mln marek niem./ wyroby walcowane - 30, chemikalia - 38, farmaceutyki - 22, sprzęt fotograficzny - 1, obrabiarki i inne maszyny - 20, urządzenia elektrotechniczne - 19, instrumenty, przyrządy precyzyjne i optyczne, aparaty radiowe - 12, celuloza

i papier - 9, narzędzia - 5, tekstylia - 5, wyroby żelazne - 2, wyroby kauczukowe - 2, techniczne artykuły skórzane - 1, ceramika techniczna i artykuły szklane techniczne - 1, różne - 6.

Eksport Chin do Niemiec zachodnich zawiera zaś następujące towary: soja - 50, z tego dostawy natychmiastowe - 30, w I-szym kwart. 53 r. - 20, orzechy ziemne łuskane - 21, kukurydza 12, rudy - 5, metale nieżelazne /w tym antymon/ - 5, jaja i produkty jajczarskie - 5, szczecina - 5, nasiona sezamu - 5, nasiona rzepaku - 5, inne nasiona - 5, gryka - 4, olejek drzewny - 4, skóry i skórki - 4, futra - 4, odpadki bawełniane - 3, nasiona ręcznika - 2,5, herbata - 2,5, jelita wieprzowe - 2,5, jelita baranie - 2,5, towary kolonialne, korzenie i olejki eteryczne - 2, pestki morelowe - 1, orzeszki ziemne w łupinach - 1, olejek z nasion herbaty - 0,5, różne 8.

CHINSKA REPUBLIKA LUDOWA - WĘGIERSKA REPUBLIKA LUDOWA

Prasa węgierska doniosła, że pomiędzy Chińską Republiką Ludową, a Węgrami zawarta została umowa handlowa.

Umowa ta stanowi dalsze pogłębienie i rozszerzenie węgiersko-chińskich stosunków handlowych.

CZECHOSŁOWACJA - LIBAN

Agencja France Presse donosi, że pomiędzy Czechosłowacją a Libanem zawarta została umowa handlowa w ramach której obroty wynieść mają \$ 2.850.000.

DANIA - HISZPANIA

Pomiędzy Danią a Hiszpanią zawarty został nowy jednoroczny układ handlowy, który wszedł w życie z mocą wsteczną od 1 lipca. W ramach kontyngentowanej wymiany towarowej nowa umowa przewiduje dostawy hiszpańskie na sumę 33 mln koron, w tym banany - 10 mln koron, pomidory, wino, skóry, korek i wyroby z korka. Poza tym ustalono duński import zliberalizowany w sumie 40 mln koron, składający się m.in. z ołowiu, antymonu i 70.000 t. pirytu, w zamian za co Dania otrzymała przyrzeczenie różnych dostaw, a przede wszystkim pomarańcz i suszonych owoców. Duński kontyngent eksportowy, obejmuje towary za sumę 60 mln koron, w tym ryby - 31 mln koron, sadzeniaki, jaja, kazeinę i inne produkty rolne oraz wyroby przemysłowe - 18 mln koron, w tym motory Diesla i inne betoniarki oraz obrabiarki.

EGIPT - INDIE

Pomiędzy Egiptem a Indiami zawarta została nowa umowa handlowa, w ramach której Indie mają importować z Egiptu bawełnę surową i przędzę bawełnianą, oraz fosfaty w zamian za co dostarczą Egiptowi herbaty i tytoniu, oleju lnianego, rybnego i z orzeszków ziemnych, tkanin bawełnianych, skór

garbowanych, wyrobów żelaznych, stalowych, wyrobów jutowych, zabawek oraz artykułów sportowych.

FINLANDIA - INDONEZJA

Pomiędzy Finlandią a Indonezją zawarta została umowa handlowa obowiązująca do 31 marca 1953 r. Przewiduje ona obroty towarowe w wysokości £ 2,6 mln.

Indonezja dostarczy Finlandii koprę, kauczuk, herbatę i przyprawę korzenne w zamian za wyroby z drzewa i papier.

FRANCJA - HISZPANIA

W ramach obowiązującej pomiędzy Francją a Hiszpanią umowy ustalone zostało przez francusko-hiszpańską komisję handlową następujące zwiększenie kontyngentów importu z Hiszpanii /w mln franków francuskich/: cytryny z 750 na 1.000, migdały z 685 na 935, orzechy - z 55 na 105. Zwiększono również kontyngent importu rudy wolframowej z Hiszpanii, jednak suma jej dostaw nie została podana do wiadomości.

FRANCJA - NORWEGIA

Pomiędzy Francją a Norwegią zawarta została umowa handlowa na okres 1 roku. Począwszy od 1 lipca 1952 obroty towarowe wynieść mają 245 mln koron.

Umowa ta przewiduje następujące kontyngenty na eksport towarów francuskich do Norwegii /w tys. ton/: wyroby hutnicze - 100, fosfaty - 50, superfosfaty - 15, sole potasowe - 5.

Norweski eksport do Francji składać się będzie przede wszystkim /w tys. t./ z pirytów - 20, rudy żelaznej - 20, miazgi drzewnej - 50, celulozy papierniczej - 20, celulozy wiskozowej - 20, wątróbek dorsza - 30.

HISZPANIA - HOLANDIA

10 lipca br. zawarta została pomiędzy Hiszpanią a Holandią nowa umowa handlowa w miejsce poprzedniej, która obowiązywała do 1 czerwca 1952 r.

INDIE - PAKISTAN

Jak donosi "Doon" z 12.VII.1952 r. umowa handlowa indyjsko-pakistańska przedłużona została do dnia 7 sierpnia br.

INDONEZJA - JAPONIA

Pomiędzy Indonezją a Japonią zawarte zostało nowe porozumienie handlowe. Eksport Japonii ma osiągnąć \$ 48 mln, zaś dostawy indonezyjskie - \$ 56 mln.

Indonezja dostarczy Japonii m.inn. ropę naftową za \$ 10 mln kauczuk surowy - 25.000 t, koprę - 30.000 t,

W zamian za to Japonia eksportować będzie przede wszystkim tekstylia za sumę \$ 40 mln.

Nie zostało osiągnięte porozumienie odnośnie do dostaw 300.000 t. złomu żelaznego z Indonezji do Japonii.

IRAN - NIEMCY ZACHODNIE

W dniu 4.VI zawarty został nowy układ handlowy pomiędzy Iranem a Niemcami zachodnimi. Wartość wymiany towarowej ma wynieść \$ 58,955 mln dla każdej ze stron. Rząd Iranu zastosował podział towarów eksportowych i importowych na 2 kategorie. Do pierwszej należą pozycje specjalnie ważne dla Iranu, do drugiej - mniej go interesujące. Dla towarów pierwszej kategorii wystawione będą licencje eksportowe w zamian za które to towary można będzie sprowadzać artykuły należące do I kategorii importowej. Licencje dla drugiej kategorii towarów mogą być wykorzystywane dla importu obu grup towarowych.

Oran będzie eksportował do Niemiec zachodnich m.inn. następujące towary: nasiona oleiste /pasze/ - \$ 5 mln, oleje roślinne - \$ 500.000, pasze i zboża jadalne - \$ 3 mln, rudę miedzi, ołowiu i cynku oraz ich koncentraty - \$ 3 mln, nasiona oleiste dla celów przemysłowych - \$ 1,3 mln i bawełnę - \$ 6,5 mln, odpadki bawełniane - \$ 1 mln, wełnę - \$ 1 mln, odpadki wełniane - \$ 500.000.

W zamian za to Iran będzie otrzymywał z Niemiec zachodnich napoje bezalkoholowe - \$ 100.000, krochmal - \$ 50.000, mleko w proszku oraz skondensowane - \$ 75.000, bydło hodowlane - \$ 50.000, nasiona buraków cukrowych - \$ 50.000, różne artykuły spożywcze - \$ 50.000.

Irański import wyrobów przemysłowych osiągnie cyfrę \$ 58,53 mln i składać się będzie m.inn. z następujących pozycji: różne maszyny i części zamienne - \$ 9 mln, samochody osobowe - \$ 1,2 mln, wagony dla przewozu produktów rolnych i artykułów przemysłowych oraz części zamienne - \$ 15 mln, aparaty fotograficzne, sprzęt kinematograficzny, zegarki wszelkiego rodzaju - \$ 400.000, wyroby żelazne, blaszane i metalowe, wyroby gotowe z metali nieżelaznych i szlachetnych - \$ 3 mln, przędza wełniana, bawełniana, z wełny drzewnej, z jedwabiu sztucznego, perlonowa, lniana, jutowa i konopna - \$ 300.000, tkaniny wełniane - \$ 1 mln, szkło i wyroby szklane - \$ 100.000, porcelana i ceramika - \$ 350.000, półfabrykaty z metali nieżelaznych oraz ich stopy - \$ 1.200.000.

Poniżej podajemy kilka uwag szwajcarskiej "Neue Zürcher Zeitung" na temat zawartej niedawno umowy szwedzko-brytyjskiej. Pertraktacje szwedzko-angielskie w sprawie wymiany towarowej w drugim półroczu 1952 r. nie przyniosły dla Szwecji wyników zadawalających. W szczególności Szwecja nie uzyskała złagodzenia ograniczeń w przywozie papieru szwedzkiego do Anglii, gdyż rząd angielski pod wpływem przemysłu papierniczego ujawnia tendencje protekcyjnistyczne. Wobec tego Szwecja, nie stosując wprawdzie żadnych represji w stosunku do swego tradycyjnego partnera, nie zgodziła się jednak na podwyższenie kontyngentu przywozu samochodów angielskich do Szwecji. Na ogół wymiana towarowa między obu krajami będzie się odbywała w ramach takich samych kontyngentów, jak w I połowie br.

Znamiennym objawem w handlu zagranicznym Szwecji w stosunku do jej dwóch głównych partnerów - Anglii i Niemiec zachodnich było to, że nadwyżki eksportu szwedzkiego do Anglii pokrywały nadwyżki importu szwedzkiego z Niemiec. Restrykcje angielskie w ostatnim układzie ze Szwecją pociąga za sobą załamanie się tego "trójkąta", skutkiem czego Szwecja zmuszona będzie ograniczyć swoje importy z Niemiec zachodnich.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Ograniczenia importowe

Centralny Bank Argentyński zaprzecza pogłoskom jakoby wydał - aż do odwołania - zakaz wszelkiego importu. Jak oświadcza rzecznik wspomnianej instytucji, Bank będzie nadal udzielał kredytów i zezwoleń importowych na przywóz niezbędnych towarów.

Według interpretacji importerów oficjalne oświadczenie nie oznacza jednak, że faktyczne zawieszenie importu zostało usunięte, gdyż w ciągu ostatnich miesięcy złożono około 200 zgłoszeń importowo-kredytowych, a z liczby tej uwzględniono zaledwie 4, t.j., że zezwolenia importowe będą udzielane tylko w tych 4 wypadkach.

Jak wynika z dalszych twierdzeń argentyńskich importerów, do czasu istotnej poprawy argentyńskiej sytuacji walutowej, zezwolenia importowe udzielane prawie że nie będą.

CHILE

Dalsze ograniczenia importu

Rząd chilijski opublikował zakaz przywozu - z ważnością do końca br. - 1.000 grup towarów, które są produkowane w Chile. Zakazem tym objęte są między innymi: mangan, stal, drzewo, skóra, spirytus, pasze, wyroby włókiennicze, cały szereg artykułów chemicznych, niektóre półfabrykaty i liczne fabrykaty gotowe z metali, urządzenia dla rolnictwa i przemysłu oraz materiały elektrotechniczne.

DANIA

Premie eksportowe

W Kopenhadze oczekuje się zawarcia porozumienia w sprawie wpływów z eksportu towarów do strefy dolarowej, w ramach którego eksporterzy będą otrzymywali pewien procent ze swoich wpływów dolarowych pod postacią wolnych walut EPU. Porozumienie to przejdzie jeszcze do parlamentarnej komisji zaopatrzenia, tak że wprowadzenie go w życie oczekiwane jest między 10 a 15 sierpnia. Głównym punktem tego porozumienia

będzie przyznanie premii eksporterom, wysyłającym za dolary, niezależnie od kraju przeznaczenia. Przewiduje się jednak pewne wyjątki takie, jak: tranzyt towarów, reeksport, niewydzielne wpływy dolarowe, narastające przy korzystaniu z drogi powietrznej, ubezpieczeń, ruchu turystycznego itp usług.

FRANCJA

Uruchomienie kontyngentu na masło

Zarządzeniem opublikowanym w Journal Officiel z 20.VII.52 r. uruchomiony został kontyngent/w wysokości 500 ton dla masła pochodzącego z Finlandii. importowy

INDIE

Polityka importowa na II półrocze 1952 r.

W drugim półroczu polityka importowa Indii ulegnie pewnym zmianom, z wyjątkiem importu surowców i półfabrykatów, na które pozwolenia importowe będą wydawane w dotychczasowym rozmiarze. Lista towarów podpadająca pod generalną licencję importową została zmieniona. Z listy tej skreślono: ryby, masło, sery, mleko, produkty żywnościowe, mączne, igły do szycia, zamki, olej z kopry i kokosowy, farby pochodne smoły pogazowej, proszek aluminiowy i niektóre artykuły do laboratoriów.

Import dóbr konsumpcyjnych niepodstawowych bądź fabrykowanych w kraju w niedostatecznej ilości będzie ograniczony. Na import maszyn, sprowadzanych na składowanie i na sprzedaż, będą wydawane pozwolenia w wysokości 75% wartości pozwoleń wydanych w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. dla krajów o walucie słabej i w wysokości 50% wartości pozwoleń, wydanych w tym samym okresie dla krajów o walucie twardej.

Import następujących towarów został zakazany, ze względu na dostateczną produkcję krajową: tekstylii bawełnianych i ze sztucznego jedwabiu, wyroby ze skóry /włączając buty/, wyroby z plastyku, większość artykułów toaletowych /łącznie z mydłem/, perfumy, pasta do zębów i drogie kamienie.

Obniżone zostały również kontyngenty na napoje alkoholowe, korzenie, tkaniny wełniane, wełnę, włóczękę i artykuły sanitarne.

Eksport kawy i wełny

Rząd indyjski uruchomił kontyngent eksportowy dla kawy w wysokości 1.000 ton.

Na wełnę eksportowaną najpóźniej do dnia 31 sierpnia 52 r. pozwolenia eksportowe będą przyznawane bez ograniczeń.

Kwoty eksportowe

Władze handlowe Indii podały do wiadomości, że w drugim półroczu 1952 r. uruchomiona będzie dodatkowa kwota eksportowa dla oleju arachisowego i lnianego w wysokości 20.000 ton dla każdego. Dodatkowe pozwolenia będą wydawane na eksport 6.000 bel przędzy bawełnianej, pochodzącej z bawełny zagranicznej, z tym że eksport tej przędzy ma nastąpić nie później niż 31.VIII.52. Wyłączona jest przędza skręcana nr 30 do 60 i przędza pojedyncza nr 80 i wyższe.

I Z R A E L

Przepisy importowe

Na podstawie wiadomości z prasy towary importowane do Izraelu, na które nie uzyskano uprzednio pozwolenia przywozu podlegają konfiskacie, ponieważ traktowane są jak towary przemycane. Przed importem należy upewnić się, czy importer posiada pozwolenie przywozu.

K O L U M B I A

Ograniczenia eksportowe w stosunku do krajów obozu pokoju

Uzupełniając dekret z 1951 r. o zakazie eksportu towarów strategicznych do krajów obozu pokoju minister spraw zagranicznych zarządził, że eksporterzy następujących artykułów: miedzi, tungstenu, niklu, bizmutu, molibdenu, wanadium i miki, przeznaczonych do pewnych krajów, muszą posiadać pozwolenie importowe, wydane przez rząd kraju przeznaczenia i stwierdzające, że towary importowane są przeznaczone do konsumpcji wewnętrznej danego kraju lub są przeznaczone do reeksportu z upoważnienia rządu.

P A K I S T A N

Wzmocnienie kontroli importowej

Państwowy Bank Pakistanu zawiadomił wszystkie firmy, że nie wolno im otwierać akredytyw przed uzyskaniem zezwolenia. Rozporządzenie powyższe nie dotyczy przywozu sprzętu maszynowego, chemikalii i artykułów farmaceutycznych.

Dla otwarcia akredytywy importer obowiązany jest przede wszystkim złożyć do depozytu w banku sumę w wysokości 75% wartości importowanego towaru, o ile towar ten przywożony jest na podstawie generalnej licencji, a 50% - jeśli towar przywożony jest na podstawie licencji specjalnej.

Bank Pakistanu wydał również zarządzenie, wzbraniające innym bankom udzielania kredytów na opłacenie importu przy złożeniu do depozytu jakichkolwiek dokumentów gwarancyjnych, bez wniesienia przez importera sumy depozytowej w wysokości nie mniej niż 50% wartości przywożonego towaru.

P O R T U G A L I A

Zmiany w ograniczeniach importowych

Diario do Governo z 24.VI.52 r. publikuje szereg zmian w dotychczas obowiązującej liście towarów zliberalizowanych. Ograniczono import kabli miedzianych i drutu miedzianego oraz kabli i drutu izolowanego metalowego do użytku elektrycznego. Zliberalizowano import piwa, maszyn do szycia domowych, rowerów nawet z motorkiem, dachówek i cegły, szkła płaskiego, artykułów z miedzi, niewymienionych w osobnych pozycjach, płyt i ozdób z żelaza i stali, wyrobów z nici, biżuterii oraz zegarków.

W I E L K A B R Y T A N I A

Dalsze ograniczenia importowe

Minister handlu zagranicznego oświadczył w Izbie Gmin, że import artykułów włókienniczych do Wielkiej Brytanii ulegnie dalszemu ograniczeniu w miarę wprowadzania w życie restrykcji, mających na celu zrównoważenie bilansu płatniczego.

Minister podał do wiadomości, że w okresie pierwszych pięciu miesięcy bież. roku import wyrobów włókienniczych /łącznie z przędzą i drobnicą, ale z wyłączeniem ubrań i dywanów/ kształtował się na poziomie £ 30 mln cif w porównaniu ze 100 mln £ w roku 1951.

S Y R I A

Reglamentacja obrotów cementem

Sprzedaż, zapasy i ceny cementu produkcji krajowej w Syrii podlegają reglamentacji.

Zniesienie kontroli eksportowej na cukier
i melasę

Departament Rolnictwa zarządził zniesienie kontroli eksportowej na cukier i melasę niejadalną, ponieważ na ogół zapasy tych artykułów są wystarczające dla zaspokojenia przewidywanego zapotrzebowania. Jak wiadomo, kontrola eksportowa była wprowadzona w październiku 1950 r. ze względu na znaczenie strategiczne cukru i melasy niejadalnej. Melasa używana jest przeważnie dla produkcji alkoholu i jako pasza dla bydła.

S Z W A J C A R I A

Kontrola eksportu

Na podstawie ustawy z 18.VI.51 r. o wprowadzeniu kontroli eksportu towarów niezbędnych, ministerstwo gospodarki wydało zarządzenie w dniu 24.VI.52 r. o zakazie wywozu następujących artykułów bez zezwolenia ministerstwa: rury gumowe do wiertarek pneumatycznych, pasy transmisyjne z kauczuku, azbest, szkło optyczne surowe, płyty szklane do fotografii, beczki z blachy żelaznej, tantal, filierki przedziałnicze z tantalu, cegły, dachówki, płytki itp ogniotrwałe, kwasoodporne, węglowe lub grafitowe, aparaty krótkofalowe do diatermy, komórki fotoelektryczne, kamień winny i boraks.

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

C Ł A

D A N I A

Zniesienia cła eksportowego na mięso i bydło

Z dniem 24 maja 52 r. cło eksportowe na mięso i bydło zostało zniesione. Jednakże przy bydło została utrzymana dodatkowa opłata eksportowa w wysokości 5 koron od sztuki pobierana na fundusz przeciwgruźliczy.

F R A N C J A

Przywrócenie cła

Na podstawie zarządzenia z dnia 11.VII.52 r. przywrócone zostało cło na tlenek tytanu, włączając barwniki /poz. 410/ w wysokości 25% oa val. W stosunku do towarów załadowanych przed 12.VII. i przeznaczonych do konsumpcji a nie na składowanie - cło zostaje zawieszone.

Na podstawie zarządzenia z dnia 28.VI.52 r. przywrócone zostało cło na różne gatunki papieru /poz. 825 C i D, Ex 826, 827, 834/ i na torby papierowe /poz. Ex 845 A/.

Dodatkowa opłata

Z dniem 15.VII.52 r. ustanowiona została nowa opłata dodatkowa, przeznaczona na popieranie funduszu społecznego w wysokości 0,4% wartości towarów importowanych lub eksportowanych. Opłata ta nie jest pobierana przy wartościach zadeklarowanych niższych niż 1.000 fr.

Przywrócenie cła na włókna sztuczne

Zarządzeniem z dnia 30.VI.52 r. opublikowanym w Journal Officiel z dnia 1.VII.br. przywrócone zostało cło na włókna sztuczne /poz. 871, 884, 887 i 933/ w wysokości - 18% dla włókna ciętego, 25% - dla syntetycznego i 20% dla przędzy.

INDONEZJA

Obniżenie cła eksportowego na sisal

Minister Finansów obniżył z dniem 1.VII.52 r. cło eksportowe na sisal, magney i abakę z 8% na 5% ad val. Obniżka cła obowiązuje do końca br.

IRLANDIA

Przywrócenie cła na wyroby jutowe

Zarządzeniem Nr. 608 przywrócone zostało cło na tkaniny jutowe ważące więcej niż 4 1/2 onces na jard kw. z wyjątkiem artykułów bielonych, farbowanych i drukowanych - w wysokości 50% ad val. /poz. 131/, na opakowania na szynki lub wewnętrzne opakowania na mięso wieprzowe z juty - 50% ad val. /poz. 131/1/, na worki jutowe - 50% ad val. lub 2 d od worka, zależy które cło jest wyższe /poz. 188/, oraz na przędzę z juty, niebarwioną - 22,5% ad val.

Zmiana cła na wyroby dziane

Rozporządzeniem nr 603 ustalone zostało cło w następującej wysokości na gotowe wyroby dziane wełniane - 75% ad val. i na gotowe wyroby dziane innego rodzaju - 37,5% ad val.

KONGO BELGIJSKIE

Cło eksportowe na kukurydzę

Z dniem 1 maja 1952 r. podwyższono cło eksportowe na kukurydzę w ziarnach z 3% na 18% ad val. oraz na mąkę z 6% na 9% ad val. /poz. 19/.

MEKSYK

Obniżenie cła eksportowego

Na podstawie dekretu rządu zredukowano z dniem 23 lipca cła eksportowe na około 400 pozycji towarowych. Lista towarów, których obciążenia dodatkowe w wysokości 15% ad val. zredukowane zostały przeciętnie o 80% obejmuje: ryby świeże i mrożone, czosnek, cebulę, kakao, wanilię, tytoń, pomarańcze, cytryny, delikatesy, wosk roślinny, pistację, bawełnę, filc i tekstylia, konserwy mięsne i rybne, olejki esteryczne, farby

olejne i lakiery, perfumy, wyroby szklane, skóry surowe i z włosiem, aparaty fotograficzne, szczotki, kapelusze, drut, kable, metale w arkuszach, zegarki, turbiny, plugi, maszyny włókiennicze, silniki elektryczne, samochody i biżuterię.

P O R T U G A L I A

Zmiana cła

Dekretami nr. 38/786 i 38/791 opublikowanymi w Diário do Governo z 18 i 21.VI.1952 r. rząd portugalski zmienił nomenklaturę i stawki celne następujących pozycji: poz. 95 olej lniany - 0,035 escudos od kg, poz. 556 taśmy z tkanin impregnowanych używane do izolacji elektrycznych - 0,30 esc. od 1 kg, poz. 662 A i B wagi automatyczne i pół automatyczne ważące do 100 kg - 0,80 a ponad 100 do 250 kg - 0,40 esc. od 1 kg, poz. 682 piece i suszarnie dla celów przemysłowych, ważące ponad 5 ton - 0,06 esc. od 1 kg, poz. 859 różnego rodzaju łańcuchy żelazne i stalowe - od 0,01 do 0,10 esc. od 1 kg, poz. 1044 G taśmy izolacyjne z materiału plastycznego - 0,30 esc. od kg, poz. 1045 a lekarstwa: sole złota przeciw gruźlicy i insulina jako lekarstwo na trąd - 52 ad val.

S A N D O M I N G O

Zmiany celne

Na podstawie ustawy nr. 3280 władze Republiki powiększyły o 100% cło na następujące towary: marmolady i galaretki owocowe, pulpe owocową, konserwy owocowe, mięso w puszkach, mleko w proszku, kondensowane, stężone lub świeże wyparowane.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Cło importowe na cynk

Z dniem 24 lipca br. wznowiono opłaty importowe na cynk, a mianowicie 0,7 zł za 1 lb cynku w blokach surowych lub sztabach i 0,6 zł za 1 lb cynku w rudzie i koncentratkach.

T U R C J A

Przywrócenie wyższych ceł.

Dekretem Nr. 3/14518 opublikowanym w dniu 25.III.52 r. zniesione zostały z dniem 25.VI.52 wszelkie ulgi celne przy imporcie towarów, pochodzących z krajów, z którymi Turcja posiada umowy handlowe lub nawigacyjne. Zniżki celne odnosiły się do towarów, których brak dawał się odczuwać w Turcji zaraz po wojnie.

